

Verksamhetsberättelse 2010 Skärholmen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse inklusive bilagor för 2010 och överlämnar dem till kommunstyrelsen.
2. Resultatenheternas budgetar 2011 ökas med respektive överskott från 2010, totalt 8 mkr.
3. Omedelbar justering av protokollet.

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I huvudsak har vi uppnått nämndmålen för verksamheten och delvis för kommunfullmäktiges mål.

Sjukfrånvaron har minskat till 7,7 %.

Det ekonomiska bokslutet visar ett sammanlagt överskott på 7 mkr efter resultatöverföring. Verksamheter med underskott mot budget är äldreomsorg och flyktingmottagande, medan förskola, omsorg om funktionsnedsatta, individ- och familjeomsorg och bistånd och arbete har överskott.

Bakgrund

Stadens nämnder ska enligt fullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning redovisa ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för året. Samtliga bokförda kostnader och intäkter ska ingå i bokslutet

Ärendet

Rapporten ska ge en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Under respektive mål anges måluppfyllelse och indikatorer visar uppnådda värden för året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samverkan med samtliga verksamhetsområden.

Sammanfattande analys

Stadsdelsförvaltningen har delvis uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2010. Nämndmålen är i högre grad uppfyllda.

Vi har fortsatt arbetet med tydlig ekonomi-, resultat- och målstyrning i hela organisationen. Vi har klarat en budget i balans 2010. Bokslutet visar ett överskott om +5,8 mkr före resultatöverföring. Resultatfonden är netto 1,2 mkr och slutliga avvikelser blir därmed +7 mkr efter resultatöverföring. Det är främst förskolan, vuxenvård, barn- och ungdomsvård, socialpsykiatri, omsorg om funktionsnedsatta samt bistånd och arbete som visar positivt resultat mot budget, medan äldreomsorg, flyktingmottagande, förvaltningsadministration och stadsmiljö visar negativt resultat.

Nettokostnaden i bokslutet är 681,9 mkr, där kostnaderna uppgår till 1 035,6 mkr, varav personalkostnaderna (lön och sociala avgifter) utgör knappt hälften. Intäkterna är 353,7 mkr där merparten är de kommunövergripande statsbidragsintäkterna för flyktingmottagande på 230,8 mkr.

Avvikelsen i bokslut 2010 är en förbättring mot 2009, som redovisade ett överskott på 0,6 mkr mot budget. Nettokostnaden har ökat mellan åren med 25,3 mkr (knappt 3 %) främst för pris- och löneökningar.

Prognoserna under 2010 har visat ett jämnt resultat när det gäller kostnadsutfallet. Det skiljer bara 1,6 mkr mellan prognosen på utfallet i tertiärrapport 2 och slutliga utfallet i bokslutet.

Inom anslaget för investeringar har stora satsningar gjorts för spontanidrottsplatser. Parkinvesteringar står för största delen av kostnaden. Totalt visar anslaget +1,1 mkr mot budget.

Vi har under året särskilt fokuserat på trygghetsfrågor, sjukfrånvaron och ett tydligt ledarskap. Verksamheterna har fortsatt att utveckla ansvarsområdena, samarbetet och förenkla arbetsprocesserna.

Arbetet med att genomföra Söderortsvisionen har påbörjats under hösten 2010 och vi arbetar aktivt med den och med regionstjärnan Kungens Kurva. Stadsdelsnämndens aktivitetsplan har följts.

Vi uppfyller delvis målet jobb istället för bidrag. Vår analys är att målgruppen utförsäkrade som söker ekonomiskt bistånd stadigt ökar och bidrar till ökningen av långtidsberoende. Praktik och aktivt arbetssökande ger resultat och därför samarbetar vi med Jobbtorget. Vi fortsätter arbeta på att föräldrarna snabbt ska bli självförsörjande, då detta är en stark skyddsfaktor i barnens liv.

Målen för en hållbar livsmiljö uppfylls delvis, de indikatorer vars årsmål vi inte uppnått kommer vi att göra åtgärder för under 2011.

Vi bidrar till måluppfyllelsen för att kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras och erbjuder stadens medborgare en ökad valfrihet och mångfald inom alla verksamhetsområden. Under året har vi startat ett trygghetsboende för den äldre befolkningen, en LSS bostad för personer med Aspergers syndrom och en förskola för barn med autism.

Skärholmens förskolor redovisar goda resultat i förskoleundersökningen och bidrar till ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö för förskolebarnen.

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts och barngruppernas storlek är små. Andelen förskollärare har ökat. Gemensamma strategiska frågor har varit kompetensutveckling, demokrati-, genus- och likabehandlingsarbete samt stadens kulturprogram "Kultur i ögonhöjd". Andra strategiska frågor för förskolan har varit hälsa och rörelse, barn i behov av särskilt stöd, uppdatering av språkkartläggning och språkprogram samt rekrytering av förskollärare. En specialförskola har under året öppnats för barn med svår autism. Fritidens samarbete med Stadsteatern har bidragit till att ungdomars kulturutövande har ökat. En varierad fritidsverksamhet för ungdomar har utgått från vad respektive ungdomsstyrelse/råd beslutat på mötesplatserna. Andelen flickor som besöker fritidens mötesplatser har ökat markant.

Inom individ och familj ges stor vikt vid evidens- och kunskapsbaserade metoder. I arbetet med unga används evidensbaserade behandlingsmodeller som har stöd i forskning och som bygger på att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet är ständigt i fokus. I samarbete med polis och åklagare finns sedan februari ett utredningscentrum för unga lagöverträdare. De utredningsskäl som dominerar är narkotikabrott, misshandel och hot. Arbetet har fortsatt med utveckling och förbättring av insatser och lösningar i barns och ungas nätverk och närmiljö.

Omstruktureringar inom omsorgen om äldre har påverkat upplevelsorna av kvalitet, vilket olika brukarundersökningar har visat. Utförarenheterna har prioriterat arbetet med att uppdatera genomförandeplanerna under hösten och vintern och dessa har nu ökat kraftigt. Förvaltningen har byggt 16 nya lägenheter för LSS-bostäder. Sex av lägenheterna ersätter gamla lokaler som inte varit normenliga och tio lägenheter är nya. Omvandlingen från servicehus till trygghetsboende går enligt plan och den första etappen är invigd. Sätra vård- och omsorgsboende har arbetat med att säkerställa hälso- och sjukvården och förbättra den sociala dokumentationen.

Förvaltningens sjukfrånvaro har minskat med 2,2 % -enheter och årsmålet är uppfyllt. Under året har vi satsat på olika former av chefsutveckling. Samtliga medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan vilken diskuteras fram under medarbetarsamtalen. Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stadsdelsnämnden och förvaltningen verkar för att göra stadsdelsområdet tryggt och attraktivt för boende, företagare och besökare. Vi har samverkat med representanter från centrala förvaltningar, bolag, det lokala näringslivet och företagareföreningar där aktuella frågor som till exempel företagsutveckling och infrastrukturfrågor diskuterats.

Vi har aktivt medverkat i arbetet kring Söderortsvisionen och i arbetsgrupper med regionstjärnan Kungens Kurva-Skärholmen och träffat företagarföreningar för att utbyta information och diskutera gemensamma frågor. Förvaltningen är aktiv i stadsdelens plan- och utvecklingsfrågor.

Vi uppfyller delvis målet jobb istället för bidrag. Befolkningsstrukturen i Skärholmen är sådan att många behöver stöd under en längre period. Merparten av de långtidsberoende har utländsk bakgrund, liten erfarenhet av svenskt arbetsliv och en svensk språknivå som inte accepteras av arbetsgivare. Arbetslösheten i Skärholmen är hög jämfört med stadens snitt och är det vanligaste försörjningshindret för de som söker ekonomiskt bistånd. Trots att antalet bidragstagare har ökat klarar stadsdelen kostnaderna för försörjningsstöd. Det beror på ett intensivt uppföljningsarbete inom enheten för ekonomiskt bistånd som bland annat gett höjda intäkterna. Aktivitetsgarantin har också bidragit till att minska kostnaderna för försörjningsstöd.

Verksamheterna har under året fortsatt verka för en hållbar livsmiljö och informerat medborgarna via press och medborgarmöten. Vi följer stadens avtal som tar hänsyn till miljökraven. Förvaltningen uppfyller delvis målet en hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas, men ett antal årsmål för indikatorer uppfylls inte eller delvis, dessa kommer att åtgärdas under 2011. Vi har under året arbetat med och prioriterat övergången till GS/IT och har därför inte arbetat med Grön IT i någon större utsträckning.

Förvaltningen har en plan för att upprusta stadsdelens spontanidrottsplatser, fyra nya spontanidrottsplatser har byggts under året. Förvaltningen samarbetar med andra verksamheter i stadsdelen, bland annat Stadsteatern och bostadsbolagen. Alla barn i förskolan har under året deltagit i olika kulturaktiviteter. Kulturplanen "Kultur i ögonhöjd, kultur för, med och av barn och unga" har diskuterats i alla verksamheter för barn och unga under 2010. Fritidsenheten och Stadsteatern i Skärholmen har startat ett nätverk som stöd för ungdomarna i Skärholmen. Kulturarbetet har varit en viktig del för att få ungdomar att reflektera kring sig själva och olika samhällsfrågor.

I den lokala pressen informerar stadsdelsförvaltningen om städning och var avfall ska lämnas. På samtliga medborgarmöten informeras skärholmsborna om olika stadsmiljöfrågor. Medborgarmöten med efterföljande trygghetsvandringar har genomförts i de fyra stadsdelarna, fyra under våren och fyra under hösten.

Förvaltningen har satsat mycket på trygghetsfrågorna, medborgardialogerna har lyft fram dem som de viktigaste frågorna för medborgarna. Kommunikationsansvarig arbetar tillsammans med representanter från Skärholmens företagarförening, kommunala bostadsbolag, Storstockholms brandförsvaret och polisen. Syftet är att sprida information till medborgarna via lokalpressen om trivsel och trygghetsskapande åtgärder som planeras och som har genomförts. Åtgärdsplanen för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen har reviderats. Stadsdelens preventionssamordnare ansvarar för det förebyggande arbetet, internt och externt, och deltar i Brottsförebyggande rådet, som koordineras av säkerhetsansvarig. Särskild vikt har lagts vid frågor som rör barn och ungdom.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

◆ Uppfylls delvis

Vi har under året verkat för att Skärholmen ska vara en attraktiv och trygg plats att arbeta och bo i, samt besöka. Förvaltningen har samverkat med företagare, bostadsbolag och andra aktörer i syfte att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagande. Samarbetet mellan Kungens Kurva och Skärholmen har fortsatt och mynnat ut i gemensamma projekt. Bland annat har stadsdelsförvaltningen tillsammans med Huddinge kommun förbättrat skyltningen mellan Kungens kurva och Skärholmen.

I Skärholmen finns både nystartskontor och servicekontor i medborgarkontorets lokaler för att bland annat underlätta nyföretagande och etablering av företag i Skärholmen och regionen. En kundundersökning som genomförts under hösten 2010 visade att 91 % var nöjda med vägledningen de fått vid nystartskontoret.

Förvaltningen har fullföljt den av stadsdelsnämnden fastställda aktivitetsplanen. Tidsplanen för upphandling av socialpsykiatri har skjutits fram i avvaktan på ekonomiska effekter av det nya resursfördelningssystemet. Vi bedömer att genomförda upphandlingar har varit av god kvalitet. Med effektiv upphandling och avtalsuppföljning har verksamhet och kvalitet för brukarna säkerställts.

Upphandlingar och avtalsuppföljning har sänkt stadsdelsnämndens kostnader med cirka 3,7 mkr.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	23,25 %	24 %	33 %	2010

Kommentar:

Skärholmens stadsdelsnämnd har ökat sina externa inköp med 45,4 mkr mellan 2009-2010. Från och med 1 januari 2010 övertogs driften av all daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning samt öppenvård för barn, unga och deras familjer av entreprenörer upphandlade av stadsdelsnämnden. Den procentuella andelen upphandlad verksamhet har dock sjunkit på grund av att beräkningsförutsättningarna för indikatorn förändrats mellan 2009 och 2010.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden verkar för att det byggs bostäder enligt av nämnden fastställt områdesprogram i Skärholmen med olika upplåtelseformer som är tillgängliga för människor i livets alla skeden och som ger möjlighet att göra bostadskarriär

● Uppfylls helt

Vi bevakar att hänsyn tas till tillgänglighet och mångfald i plan- och bebyggelsefrågor där stadsdelsnämnden har möjlighet att påverka. Förvaltningen har kontakt med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret samt med olika byggherrar. Under 2010 har cirka 80 lägenheter färdigställts i stadsdelsområdet.

Beställningar av verksamhetslokaler har gjorts både för stadsdelen och för stadens behov.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden verkar för att öka medborgarinflytandet och delaktigheten i vår stadsdel

● Uppfylls helt

Vi har arbetat för att öka medborgarinflytandet och delaktigheten i Skärholmen. Bjudit in medborgarna till exempelvis öppna sammanträden, medborgarmöten och trygghetsvandringar. Vi har använt inkomna medborgarförslag, klagomål och synpunkter för att utveckla verksamheten. Vi har även en ständigt pågående dialog med medborgarna genom telefonsamtal och personliga möten. Skärholmens medborgarkontor är ett viktigt komplement till kontaktcenter och e-tjänster. Samhällsvägledarna på medborgarkontoret guidar besökarna i samhällsinformationen samt informerar om rättigheter och beslutsvägar. Besökarnas rätt till information, inflytande och delaktighet är alltid i fokus.

I augusti genomfördes en fördjupad medborgardialog i Bredäng tillsammans med de kommunala bostadsbolagen och centrala förvaltningar. Ett tjugotal personer från stadsdelsförvaltningen deltog i dialogen och insamlingen av synpunkter. Synpunkterna har sammanställts och förvaltningen arbetar med att tillgodose inkomna synpunkter och önskemål i det fortsatta arbetet. Under 2011 planeras en återkoppling av dialogen.

Vid parkupprustningar har boende bjudits in till samråd och förvaltningen har deltagit och bjudit in till plansamråd för nya bostadsprojekt och samråden för Förbifart Stockholm samt Spårväg Syd.

Inom individ och familj är den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet alltid i fokus. Rättssäkerhet och barnperspektiv är styrande i verksamheten. Utredningar har genomförts på ett respektfullt och rättssäkert sätt. Föräldrars och ungas delaktighet i planeringen av insatser framgår av de genomförandeplaner som görs i BBIC. Insatser utformas så att de tar tillvara barnens, familjernas och nätverkets resurser.

Föräldrarna i förskolorna har deltagit aktivt i den dagliga verksamheten under tre-fyra dagar vid inskolningen. Olika former av föräldrasammankomster har anordnats: föräldramöten, middagar, drop-in-kaffe och träffar/cirklar, då föräldrar kunnat ge förslag, ställa frågor och ha synpunkter på verksamheten. Föräldrarna har fått både muntlig och skriftlig information om verksamheten under året. Inom fritidsenheten har ungdomarna haft inflytande i mötesplatsernas verksamhet bland annat genom styrelserna på varje mötesplats. Styrelserna har regelbundet träffat personalgrupperna för att diskutera innehållet i verksamheten. Demokratiarbete har skett tillsammans med ungdomarna. Årets tema handlade om att det var valår och representanter för riksdagspartierna bjöds in till diskussioner med ungdomarna.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden verkar för en väl fungerande arbetsmarknad, goda förutsättningar för näringslivet och utveckling av infrastrukturen

● Uppfylls helt

Vi har aktivt medverkat i arbetet kring Söderortsvisionen och i arbetsgrupper med regionstjärnan Kungens Kurva-Skärholmen samt träffat företagarföreningar för att utbyta information och diskutera gemensamma frågor. Förvaltningen är aktiv i stadsdelens plan- och utvecklingsfrågor.

Medborgarkontoret och Nystartskontoret ger information till dem som är intresserade av att starta eget eller redan har startat eget. En kundundersökning som genomförts av utomstående uppdragstagare under hösten 2010 visade att 91 % var nöjda med den information de fått.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel blivande företagare och företagare ● som är nöjda med vägledningen de fått vid Nystartskontoret.	91,4 %	80 %	2010

Kommentrar:

En kundundersökning har genomförts av utomstående uppdragstagare under hösten 2010. Av 227 kunder, som hade lämnat kontaktuppgifter, svarade 162 personer, 97 män och 65 kvinnor.

91 % var nöjda med den information de fått (148 personer)

6 % var inte nöjda med informationen, de hade velat ha mer hjälp (9 personer)

3% var varken nöjda eller missnöjda (5 personer)

31% hade startat eget företag, de allra flesta i form av enskild firma (51 personer)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsförvaltningen ska delta aktivt i ● arbetet med utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentrar:

Stadsdelsförvaltningen har aktivt deltagit i samverkansgrupper med representanter från Huddinge kommun, Stockholm Business Region, centrala förvaltningar samt fastighetsägare och företagare kring utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva.

Medborgarkontoret och Nystartskontoret ska ge information och rådgivning till ● personer som är intresserade av att etablera och driva företag.	2008-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Nystartskontorets starta eget-lots har gett vägledning till kunder, som är intresserade av att starta eget eller redan har startat eget. Starta eget-lotsen har träffat 274 personer. Återbesök, spontanbesök och vägledning per telefon tillkommer. Nystartskontoret har samarbetat med arbetsförmedlingen, servicekontoret och samhällsvägledarna. Samtliga finns under samma tak, vilket underlättat för kunderna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Vi mäter nöjdheten hos företagarna i Skärholmen som fått ● vägledning/rådgivning med hjälp av nystarskontorsmedel.	2009-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Mätning genomfördes i oktober

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

◆ Uppfylls delvis

Vi uppfyller delvis målen när det gäller andelen barn som lever i familjer beroende av ekonomiskt bistånd, långtidsberoende bidragstagare och andelen bidragstagare i % av befolkningen. Befolkningsstrukturen i Skärholmen är sådan att många behöver stöd under en längre period. Merparten av de långtidsberoende har utländsk bakgrund, liten erfarenhet av svenskt arbetsliv och en svensk språknivå som inte accepteras av arbetsgivare. Arbetslösheten i Skärholmen är hög jämfört med stadens snitt och är det vanligaste försörjningshindret för de som söker ekonomiskt bistånd.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd har i genomsnitt per månad varit 834, vilket är 44 fler än under 2009. Det ekonomiska biståndet per månad under 2010 har i genomsnitt varit 7608 kr per hushåll, vilket är 270 kr lägre än 2009.

Tidigare har vi arbetat aktivt med sjukskrivna vilket innebar att fler personer fick sjukbidrag, under 2010 har 47 nya personer ansökt om ekonomiskt bistånd på grund av indragen ersättning/utförsäkrad från försäkringskassan enligt nya regler.

Trots att antalet bidragstagare har ökat klarar stadsdelen kostnaderna för försörjningsstöd. Det beror på ett intensivt uppföljningsarbete inom enheten för ekonomiskt bistånd, som bland annat gett höjda intäkter. Aktivitetsgarantin har också bidragit till att minska kostnaderna för försörjningsstöd.

I genomsnitt per månad har 51 hushåll fått introduktionsersättning under år 2010. Den genomsnittliga ersättningen per månad och hushåll har varit 10 012 kr. Ingen har sökt kompletterande försörjningsstöd.

Av nyanlända flyktingar är 53,1 % självförsörjande efter introduktionen. Vi når inte årsmålet på 60 %. De hushåll/familjer som erhållit introduktionsersättning är större

än tidigare och möjligheten till egen försörjning kan minska med större hushåll. Många har haft en dokumenterad ohälsa som krävt rehabiliteringsinsatser.

Förvaltningen har erbjudit ett flertal platser inom olika verksamheter för aspiranter från Jobbtorg Stockholm, som endast utnyttjat ett fåtal av de erbjudna platserna. Förvaltningen ställer inte för höga krav på aspiranterna. Under sommaren erbjöd förvaltningen 303 ungdomar sommararbete, varav 291 accepterade och arbetade under treveckors perioder.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	8 st	50 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Förvaltningen kan tillhandahålla 50 platser för aspiranter från Jobbtorg men det är få personer som matchas till platserna. Till verksamheterna inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning liksom individ och familj har inga aspiranter anvisats. Förskola och fritid kan ta emot många aspiranter från Jobbtorg men endast sex platser har tagits i anspråk. Även samhällsservice har erbjudit flera platser, två aspiranter har anvisats med placering på medborgarkontoret. Totalt har åtta aspiranter tagits emot i förvaltningen.

Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	291 st	300 st	3000 st	2010
---	--------	--------	---------	------

Kommentar:

Under sommaren 2010 erbjöd förvaltningen 303 ungdomar sommararbete, varav 291 ungdomar arbetade i treveckorsperioder.

Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	9,6 %	8,5 %	6,0 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	-------	----------------------------

Kommentar:

Den genomsnittliga storleken per månad på de hushåll som är aktuella för ekonomiskt bistånd är 2,3 personer jämfört med genomsnittet i staden som är 1,6 personer. Av stadens samtliga stadsdelar är Skärholmen den stadsdel som har högst andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd.

Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	5,4 %	4,8 %	3,5 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	-------	----------------------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Antalet hushåll är i genomsnitt 44 fler per månad jämfört med år 2009. Arbetslöshet är det vanligaste försörjningshindret. Av arbetslösa i åldrarna 16-64 år är andelen utlandsfödda 8,2 %. Motsvarande andel för hela staden är 6,7 %. Det är svårare för långtidsarbetslösa att få arbete. Cirka 70 % av hushållen är långtidsberoende av ekonomiskt bistånd. Bland årets nya sökande finns 47 hushåll som fått sin ersättning/sjukpenning indragen från försäkringskassan.

Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	3,1 %	3 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
--	-------	-----	--------	----------------------------

Kommentar:

Närmare 62 % av de sökande har varit beroende av ekonomiskt bistånd i 6 månader eller mer, vilket definieras som långtidsberoende. Enheten för ekonomiskt bistånd kommer att omorganiseras under 2011 för att fokusera på de långtidsberoende bidragstagarna. Samarbetet med Jobbtorget ska intensifieras kring långtidsberoende

Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	5,1 %	4,8 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	--------	----------------------------

Kommentar:

Andelen vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd har ökat under 2010. Arbetslösheten har dämpats i staden, men i Skärholmen har antalet arbetslösa ökat. Arbetslöshet och sjukskrivning är de två största försörjningshindren för de som söker ekonomiskt bistånd. Alla med minst 50 % arbetsförmåga är inskrivna på Jobbtorget för att få del av deras insatser. Sjukskrivna kan i mycket begränsad omfattning skrivas in på Jobbtorget.

Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	53,1 %	60 %	51 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	--------	------	------	----------------------------

Kommentar:

De hushåll/familjer som erhållit introduktionsersättning är större än tidigare och möjligheten till egen försörjning kan minska med större familjer. Arbetslösheten bland utlandsfödda är högre än bland personer födda i Sverige.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet ☒ av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

I varje enskilt ärende är målet att bidragsberoendet ska bli så kortvarigt som möjligt. Utredande och motiverande samtal sker med de sökande. Sökande med arbetsförmåga har bokats in på Jobbtorg i samband med första ansökan. Arbetsförmedlingen, Jobbtorg och förvaltningen samverkar. Personer som saknat arbetsförmåga har motiverats till deltagande i aktiviteter utifrån sin förmåga för att vi ska kunna utreda möjligheten till egen försörjning. Stadsdelens arbetsträningsverksamhet och socialpsykiatriens öppna verksamhet har erbjudits. Aktivitetsplatser har köpts av Spånga Blå Band i begränsad omfattning. Röda Korsets verksamhet har varit en möjlighet för några. Vi har även samarbetat med Landstinget gällande personer som helt eller delvis saknat arbetsförmåga.

Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga ☒ utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Internkontroll har gjorts genom att bidragshandläggarna granskat varandras ärenden. Eventuella felaktigheter har följts upp. Stickprovskontroller bland aktuella ärenden har gjorts av biträdande enhetschef. Avstämning av utbetalningar görs dagligen. En socialsekreterare (FUT-handläggare) har utrett felaktiga utbetalningar och åtgärdat dessa. Ersättningar från försäkringskassan har återsökts och återkraven följts upp.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden erbjuder tillsammans med olika aktörer stöd till flyktingar bosatta i Skärholmen för egen försörjning innan introduktionstiden är slut.

Uppfylls helt

En gemensam planerings- och introduktionsplan har tagits fram för varje flykting som haft introduktionsersättning. När flera parter varit inblandade har flerpartssamtal genomförts. Inom "Samråd Sydväst" (ett gemensamt samverkansforum för närliggande stadsdelar, Jobbtorg och arbetsförmedlingen) görs överenskommelser kring samverkan. Vid behov har speciella insatser getts till individen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel flyktingar som har ☒ introduktionsplan av dem som uppbär introduktionsersättning	100	100	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Alla flyktingar som uppbär introduktionsersättning har en upprättad introduktionsplan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsförvaltningen deltar i "samråd Sydväst" möten <p>Kommentar: Samverkansmöten i "Samråd Sydväst" har genomförts regelbundet mellan chefer från försörjningsstödsenheterna i Skärholmen, Hägersten-Liljeholmen, Älvsjö och gruppledare för Jobbtorg Skärholmen. Även cheferna för arbetsförmedlingarna i Skärholmen och Liljeholmen har ingått i "Samråd Sydväst".</p>	2008-01-01	2013-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsförvaltningen ska träffa varje flykting som har introduktionsersättning och göra en gemensam planering för hur denne snabbast ska nå egen försörjning. <p>Kommentar: Enheten för ekonomiskt bistånd har träffat alla som har introduktionsersättning och gjort en introduktionsplan tillsammans med den sökande, där målet är egen försörjning.</p>	2008-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden möjliggör för individen att ta tillvara sina egna resurser och så långt som möjligt bli oberoende av försörjningsstöd.

- Uppfylls helt

Vi bemöter alla på ett respektfullt sätt. Vid den första kontakten med individ och familj görs en noggrann bedömning av den sökandes behov och om de hör till avdelningens ansvarsområden. Om en sökande behöver stöd hos annan verksamhet hänvisas till rätt myndighet. Alla insatser syftar till att stärka den enskilde att klara sig själv så långt som möjligt. Vår erfarenhet är att vuxna människor har en önskan och förmåga att leva självständigt. Vi arbetar med människans resurser och lyfter fram de framsteg vi ser. Den som behöver ekonomiskt bistånd får en individuell planering för att bli självförsörjande. När individen har haft behov av sociala insatser har vi föreslagit öppenvårdsbehandling när det varit möjligt. I dialog med klienten har vi erbjudit insatser som svarar mot hans/hennes individuella behov. Verksamhetens mål är att så långt som möjligt stärka den enskilde att bli oberoende av socialtjänstens insatser.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsförvaltningen ska besöka alla Skärholmshushåll som är aktuella för ekonomiskt bistånd och har andrahands- eller inneboendekontrakt. 	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Hembesök hos nyanlända har prioriterats och hos sökande där det rått oklarheter kring boendet. Enheten för ekonomiskt bistånd har gjort hembesök i utredande syfte.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsförvaltningen ska göra en individuell planering tillsammans med <ul style="list-style-type: none"> ● individen som visar den snabbaste vägen till egen försörjning 	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentrar: Tillsammans med varje individ har vi gjort en planering/arbetsplan där målet är egen försörjning. Jobbtorget jobbplaner som upprättats mellan coach och aspirant har kommunicerats med enheten för ekonomiskt bistånd. Samverkan har skett med arbetsförmedlingen.			

Stadsdelsnämnden ska erhålla en årlig <ul style="list-style-type: none"> ● rapport om hembesöken och utfallet av dessa. 	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentrar: Drygt 200 hembesök har genomförts hos klienter som sökt ekonomiskt bistånd, i första hand hos klienter som hyr lägenhet med andrahands- eller inneboendekontrakt. Det har också varit vanligt med hembesök hos klienter med förstahandskontrakt. Personalens sammanlagda arbetstid för hembesöken beräknas ha uppgått till cirka 175 arbetstimmar. Rapport: Hembesök genomförs i överenskommelse med klienten men kan vid oklarhet om klientens boende genomföras oannonserat. Anledningen till hembesöken är främst att utreda klientens boendeadress och antalet boende i bostaden. Anonyma anmälningar förekommer om boendeförhållanden eller meddelanden om att eftersändningen upphört. I samband med hembesök kontrolleras även uppgifter om hyreskontrakt, pass eller annat som har betydelse för utredningen. Hembesök görs vid ansökan om försörjningsstöd till möbelutrustning, höga elräkningar eller då klienter hotas av vräkning på grund av till exempel hyresskuld. Vid oro för barn görs hembesök. I en stor andel av hembesöken var klienten inte hemma eller ville inte öppna. Fler hembesök kan följa på det första besöket. Vid vissa nybesök har sökanden informerats om att hembesök görs. Det har då förekommit att klienten inte kommer ihåg sin adress och återtagit ansökan om ekonomiskt bistånd. Det har även upptäckts att klientens namn inte stått på dörren. Handläggarna har fått en bättre bild av klientens förhållanden, till exempel om den uppgivna adressen stämmer. Handläggarna uppfattar hembesöken som positiva för att kunna göra en bra bedömning vid ansökan om hemutrustning och hyresskulder. Någon enstaka klient har tackat nej till hembesök. Vid vissa hembesök har handläggarna samarbetat med andra enheter inom stadsdelsförvaltningen, kronofogden eller sjukvården.			

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden samverkar med olika aktörer för att möjliggöra för individen att klara sin försörjning.

- Uppfylls helt

Vi har samverkat med den aktör som behövs för att klienternas behov ska tillgodoses eller köpt en lämplig insats. Vi har hela tiden kunskap om vad andra enheter kunnat erbjuda och samarbetat för att nå ett gott resultat. Utifrån varje individs behov har en individuellt avpassad planering gjorts för att personen snabbt ska kunna leva ett självständigt liv.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal polisanmälningar av ● stadsdelsförvaltningen avseende bidragsfusk.	7	6	2010

Kommentar:

Enheten för ekonomiskt bistånd har under 2010-01-01-2010-12-31 inlett 46 FUT-ärenden (felaktiga utbetalningar). Av dessa har vi gjort sju polisanmälningar om bidragsfusk. Tolv ärenden som inleddes var inte felaktiga utbetalningar. Under året har vi avslutat tio ärenden. Av de 46 ärendena som har inlets har inte alla hunnit utredas klart fram till årsskiftet. 27 ärenden är avslutade. Det kan därför bli fler polisanmälningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsförvaltningen ska samarbeta med olika aktörer och ge stöd och insatser från ● vuxenheten för att stärka individen till egen försörjning.	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen har samarbetat med olika aktörer för att stärka individen till egen försörjning. Vi har haft trepartssamtal, rehabmöten på handläggarnivå. Vi har även haft samverkansmöten med Jobbtorg och Arbetsförmedling på chefsnivå. Verksamheterna inom individ och familj har haft gemensam remittering av nyinkomna ärenden då man även diskuterat övergripande frågor. Stadsdelsförvaltningen har haft ett brett samarbete både inom och utom stadsdelen, med såväl professionella som frivilliga aktörer. Vi har bedrivit öppenvård i form av återfallsprevention i grupp samt KBT-behandling enskilt (KBT = Kognitiv Beteende Terapi). Vi har i samarbete med barn- och ungdomsenheterna utvecklat metoder för att arbeta med familjevåld.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens samtliga enheter ser möjligheten med att ta emot aspiranter från Jobbtorget och sommararbetande ungdomar.

● Uppfylls helt

Alla avdelningar inom förvaltningen har erbjudit praktikplatser för aspiranter från Jobbtorg Stockholm, men bara åtta platser har tagits i anspråk. Förvaltningen har haft två arbetsledare för sommararbetande ungdomar. Förvaltningen erbjöd 303 ungdomar sommararbete, varav 291 ungdomar tackade ja och arbetade i treveckorsperioder.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

◆ Uppfylls delvis

Verksamheterna har under året fortsatt verka för en hållbar livsmiljö. Medborgarna har fått information via press och medborgarmöten. Stadsdelsförvaltningen följer stadens avtal som tar hänsyn till miljökraven.

Förvaltningen uppfyller dock enbart delvis målet för verksamhetsområdet då ett antal indikatorer inte uppfyller årsmålen. Varför dessa inte uppnås förklaras nedan och kommer att åtgärdas under 2011. När det gäller andelen verksamheter med storkök eller storhushåll som sorterar ut matavfall för biologisk behandling ligger förvaltningen en bra bit över årsmålet. Samtliga förskolor i förskoleenheten Bredäng deltar i biogasprojektet. Förskoleenhet Skärholmen har startat processen för att kunna ge förutsättningar för sortering av matavfall på två stora förskolor. Fem av tio förskolor inom Förskoleenhet Sätra-Vårberg sopsorterar sitt matavfall och har biogaskärl.

Förvaltningen har vid årets slut en bil som inte är en miljöbil, denna byts dock ut i slutet av januari 2011 till en miljöbil. 31 % av stadsdelens bilar har vid slutet av 2010 dubbade däck, dessa kommer samtliga att bytas ut i och med att leasingavtalen går ut under 2011. Andelen förnyelsebart drivmedel i förvaltningens etanol- och fordonsgasbilar är 59 %. Det låga värdet förklaras dels av en bristande tillgång på biogas men också på att hybrider ingår i beräkningsunderlaget.

Andelen ekologiska livsmedel är 10,1 %. För att öka andelen har enheterna i förvaltningen sedan tertialrapport 2 arbetat särskilt med att öka andelen ekologiska livsmedel och gjort en särskild satsning på att säkerställa konteringen av ekologiska livsmedlet på rätt konto.

Förvaltningen har i kontakter med SISAB framfört önskemål om att prova att bygga ett passivhus (välisolerad byggnad som till stor del värms upp genom den energi som redan finns i huset) vid byggande av en ny förskola med energieffektiva byggnader. SISAB undersöker möjligheterna för detta.

Förvaltningen har under året arbetat med och prioriterat övergången till GS/IT och har därför inte arbetat med Grön IT i någon större utsträckning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	30,77 %	20 %	0 %	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Parkverksamhetsfordon i egen regi har miljöbilar och dubbfria vinterdäck. Hemtjänstens bilar går över till dubbfria däck i samband med det nya leasingavtalet i april 2011. Vinterdäcken börjar användas när så behövs kring november-december 2011. Fixartjänstens leasingavtal påbörjas i slutet av januari 2011 och då byts bilen ut till en miljöbil utan dubbdäck.

Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	57 %	36 %	35 %	2010
--	------	------	------	------

Kommentar:

Samtliga förskolor i förskoleenheten Bredäng deltar i biogasprojektet. Förskoleenheten Skärholmen har startat processen för att kunna ge förutsättningar för sortering av matavfall på två stora förskolor. Fem av tio förskolor inom förskoleenheten Sättra-Vårberg sopsorterar sitt matavfall och har biogaskärl.

Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	2010
---	-------	-------	-------	------

Kommentar:

Samtliga enheter inom förvaltningen sorterar ut förpackningar och papper.

Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	59 %	85 %	85 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	------	------	------	----------------------------

Kommentar:

Inför förändringarna av leasingavtal för hemtjänstens bilar samt för fixartjänstens bil har enhetscheferna kontaktat miljöförvaltningens miljöbilsexperter för att få råd om hur man ska välja miljövänliga bilar i kommande leasingavtal. Där efter har miljövänliga avtal tecknats.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av <ul style="list-style-type: none"> ■ totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder) 	10,1 %	15 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Förvaltningen uppnår inte målet. Merparten livsmedel köps av förskolorna vilka strävar efter att köpa ekologiskt. Ett problem är att upphandlade leverantörer sällan kan leverera bra ekologisk mat. Frukt och grönsaker är ofta av dålig kvalitet. Vår bedömning är att enheterna köper en större andel ekologiskt livsmedel än vad vi redovisar.

Andel medarbetare som under arbetstid använder <ul style="list-style-type: none"> ● miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten 	85 %	83 %	65 %	2010
--	------	------	------	------

Kommentar:

I medarbetarenkäten 2010 svarade 26 % att de reser i tjänsten, varav 85 % uppgav att de reste ofta eller i bland miljövänligt. Förvaltningens medarbetare använder sig av lokaltrafiken i första hand. Vi har nästan enbart miljövänliga bilar. Tåg prioriteras framför flyg i den mån det är möjligt.

Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon <ul style="list-style-type: none"> ◆ exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag) 	92,31 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	---------	-------	-------	----------------------------

Kommentar:

Fixartjänstens bil ersätts med en leasad miljöbil i slutet av januari 2011.

Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och <ul style="list-style-type: none"> ● städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) 	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2010
---	-------	-------	---------------------	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Vid inköp av varor och utrustning och material samt tjänster är förvaltningen beroende av de leverantörer som staden centralupphandlat och slutit ramavtal med. Staden ställer alltid miljökrav i förfrågningsunderlagen inför upphandlingar. Förvaltningen har inte gjort egna upphandlingar under 2010.

<ul style="list-style-type: none"> Elförbrukning (alla nämnder/bolag) 	3 099 373 kWh	3 408 000 kWh	minska	2010
--	---------------	---------------	--------	------

Kommentar:

Elförbrukningen har minskat med 850 211 kvh jämfört med 2009 i samband med avveckling och upphandling av verksamhet.

<ul style="list-style-type: none"> Elförbrukning per kvadratmeter 	53 kwh/kvm	70 kwh/kvm	tas fram	2010
--	------------	------------	----------	------

NÄMNDMÅL:

Vi minskar vår miljöpåverkan och ökar vårt bidrag till en hållbar livsmiljö

- Uppfylls helt

Samtliga enheter inom Skärholmens stadsdelsförvaltning verkar för en hållbar livsmiljö, tillsammans med brukare där det är möjligt. Till exempel har förskolebarnen deltagit i kampanjen "Håll Sverige rent" genom att hjälpa till att plocka skräp runt den egna förskolan, även familjerna har erbjudits att delta. Därutöver hushållar enheterna med energi och material för att värna om miljön. När det gäller inköp av både ekologiska varor (livsmedel), utrustning och material är förvaltningen beroende av de leverantörer som staden centralupphandlat och slutit ramavtal med. Stadsdelsförvaltningens enheter gör avrop från stadens centrala ramavtal, där förvaltningen har att följa de krav som angetts i avtalen. Staden ställer alltid miljökrav i förfrågningsunderlagen inför upphandlingar. Dessa miljökrav ska vid en anbudsutvärdering viktas mot samtliga krav, vilket kan innebära att andra krav prioriteras före. När stadsdelsförvaltningen genomför egna lokala upphandlingar och inköp beaktas alltid miljökraven. Stadsdelsförvaltningen har ersatt gamla personbilar med miljöbilar samt de fordon som används till parkskötsel. Vid konferenser och resor väljs närliggande alternativ när det är möjligt och anläggningar med miljöcertifiering prioriteras. Barnen i förskolan har varit delaktiga i att sortera papper, glas, metall med mera. Medarbetarna på förskolorna har varit goda förebilder och arbetat för att barnen ska utveckla ett sunt miljötankande. Flera förskolor har bidragit till biogas genom att lämna överbliven mat. Ekologiska alternativ har använts i största möjligaste mån. Verksamheterna har haft ett miljöfrämjande tankande, när det gäller inköp och energiförbrukning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsförvaltningen informerar medborgarna om en hållbar livsmiljö 	2008-01-01	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Medborgarna i Skärholmen får information av förvaltningen angående en hållbar livsmiljö dels på medborgarmöten, dels genom information i pressen. Förskolorna har deltagit i stadsdelens kampanj där barnen är med och stödar närområdet. Familjerna har informerats och inbjudits att delta. Barnen i förskolorna har lärt sig hur de kan bidra till en hållbar livsmiljö. Flera förskolor källsorterar tillsammans med barnen, vilket innebär behov av att bygga större soprum. För att lära barnen mer finns önskemål om att öka antalet komposter i förskolorna. Flera förskolor lämnar matavfall i biogaskärl som hämtas av trafikkontoret. Personalen har fått en ökad förståelse för att en hållbar utveckling av livsmiljön inte bara handlar om miljöfrågor och planerat verksamheten för barnen därefter. Verksamheterna inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning har arbetat för att brukarna/boenden informeras om en hållbar livsmiljö. Besökarna i fritidsenhetens olika mötesplatser har informerats om nämndens målsättning om en hållbar livsmiljö.

<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsförvaltningen ska genomföra resor, konferenser mm så att miljöpåverkan blir så liten som möjligt. 	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Verksamheterna inom förvaltningen har verkat för miljömedvetenhet i det dagliga arbetet. Resor i tjänsten har i första hand genomförts med kollektivtrafik. Medarbetarna har möjlighet att låna cyklar från medborgarkontoret för lokala transporter. Verksamheterna har genomfört sina planeringsdagar i närområdet eller så att det alltid finns alternativa kommunala färdmedel.

<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa bokföringen av ekologiska livsmedel. 	2010-09-17	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Enheterna har under årets sista månader arbetat särskilt med att säkerställa bokföringen av ekologiska livsmedel.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

- Uppfylls helt

Förvaltningen har en plan för att upprusta stadsdelens spontanidrottsplatser. Fyra nya spontanidrottsplatser har byggts under året. Förvaltningen samarbetar med andra verksamheter i stadsdelen, bland annat Stadsteatern och bostadsbolagen. Alla barn i förskolan har under året erbjudits, fått uppleva och utövat olika kulturaktiviteter både i den dagliga verksamheten och genom professionella kulturaktiviteter. Kulturplanen "Kultur i ögonhöjd, kultur för, med och av barn och unga" har diskuterats i alla verksamheter för barn och unga under 2010. Alla aktiviteter som erbjudits inom fritidsenheten har varit ett naturligt inslag av olika kulturupplevelser i verksamheten, särskilt dans och musik.

Fritidsenheten och Stadsteatern i Skärholmen har startat ett nätverk som stöd för ungdomarna i Skärholmen. Kulturarbetet har varit en viktig del för att få ungdomar att reflektera kring sig själva och olika samhällsfrågor.

Skärholmen har erbjudit ett rikt idrottsliv för allmänheten och för brukare i verksamheterna. Stadens största friidrottsanläggning inomhus finns i Sätra. I stadsdelen finns bland annat stall, badhus och ett rikt fotbolls- och ishockeyutbud. Ett nytt ridstall börjar byggas 2011.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn ● och ungdomar i egen skapande verksamhet	773 st	773 st		2010

Kommentar:

Samtliga barn i förskolan och besökande ungdomar inom fritiden har deltagit i egen skapande verksamhet, vilket har ingått i den dagliga verksamheten. Årsmålet är beräknat endast efter antalet barn i åldern 3-5 år i förskolorna samt besökande ungdomar på mötesplatserna.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och ungdomar ska ges möjligheter ☑ att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Alla barn i förskolan har erbjudits, fått uppleva och utövat olika kulturaktiviteter både i den dagliga verksamheten och i olika kulturarrangemang. I år har totalt 2230 barn deltagit i kulturaktiviteter anordnad av stadsdelsförvaltningen, vilket innebär att många har deltagit i flera kulturaktiviteter. Alla barn mellan 2-6 år har under året deltagit i minst en av de professionella kulturaktiviteter, som stadsdelens kulturansvarig erbjuder per termin i ett förskoleprogram. Alla barn har haft regelbunden tillgång till bibliotek och dess utbud, som sagostunder på olika språk, filmvisning och boklån. Kulturarrangemang har planerats och anordnats av personalen i förskolorna. I leken har barnen skapat sin egen kultur och uttryckt sina upplevelser samt tankar genom bild, form, rörelse, sång, rytmik, musik, dans och drama.

Alla aktiviteter som erbjudits inom Fritidsenheten har varit ett naturligt inslag av olika kulturupplevelser i verksamheten, särskilt dans och musik. Kulturarbetet har varit en viktig del för att få ungdomar att reflektera kring sig själva och olika samhällsfrågor. Sätra och Bredängs mötesplatser har tillsammans arrangerat teaterföreställningar för alla ungdomar, vilket innebär att besökarna på de olika mötesplatserna besökte varandra. Ungdomarna diskuterade då tillsammans frågor som till exempel sexualitet och vikten av att vittna. I slutet av året satte Söderholms mötesplats upp en egen föreställning under namnet "I mina skor". 2:a Hemmet har arrangerat konserter och andra aktiviteter som lockade ungdomar från hela stadsdelen. Fritidsenheten och Stadsteatern i Skärholmen har startat ett nätverk som arbetar för att ge ungdomarna i Skärholmen redskap att starta en filmförening. Föreningen har arbetat med att göra egna filmer och visa filmer som inte visas på de större biograferna. Övriga aktörer i nätverket är produktionsbolaget Garage film, Film Stockholm som finansieras av Landstinget och Fanzingo (en filmförening med unga filmare). Viktiga relationer har skapats genom 2:a hemmets verksamheter för ungdomar med funktionsnedsättning som Showgruppen och Söndagsgruppen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka Kommentrar: Samtliga barn i våra förskolor och besökare i våra fritidsverksamheter har haft tillgång till det lokala kulturutbudet under hela året.	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer. Kommentrar: Under året har flera möten skett mellan preventionssamordnaren, fritidsenheten och föreningar i Skärholmens stadsdelområde. Ingen utomstående har hittills varit intresserad av att överta driften av någon parklek. I öppna parken Kulan som har öppen verksamhet för alla åldrar har vi samarbetat med föreningen Trivselföreningen Kulan. De har sin verksamhet i lokalerna från kl. 18.00 på kvällarna samt under helger och lov. Detta samarbete kommer att fortsätta nästa år.	2009-01-01	2010-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad Kommentrar: I de öppna parkerna Kulan i Sättra och Ekholmen i Skärholmen har vi under året haft en öppen verksamhet för alla åldrar med öppen förskola på förmiddagen och parkleksverksamhet på eftermiddagen. 2011 startar vi motsvarande verksamheter i de öppna parkerna Ängen i Bredäng och Vårgården i Vårberg, vilket innebär att alla medborgare då kan mötas i stadsdelens alla parker. Fritiden informerar föreningslivet om möjligheten att hyra parklekslokalerna kvällstid samt även dagtid på helgerna.	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Skärholmen utvecklas som kultur- och fritidsstadsdel, och ökar tillgängligheten för barn, unga och äldre.

Uppfylls helt

Skärholmsborna erbjuds en god information om stadsdelens kulturutbud genom terminsprogram, månatligt kulturkalendarium och på webben, i kombination med olika former av kontakter.

Fyra nya spontanidrottsplatser har byggts under året. I Bredäng står en multisportsanläggning färdig och i Bredäng och Skärholmen har konstgräsplaner anlagts. I parken Ängen i Bredäng har en spontanidrottsplats med basketplan, konstgräsplan och streetskate invigts. Två utegym har anlagts efter medborgarförslag, ett i Bredäng och ett i Skärholmen. Nya småbarnsgungor har satts upp i Gröna stugans park. Ett samarbete har påbörjats med SISAB, Parkteatern och Stadsteatern om att bygga en utescen på Skärholmens gymnasiums gård i Skärholmens centrum. Stadsdelen har också påbörjat ett projekt att bygga en puckelbollplan i Skärholmen,

som är både är ett konstprojekt och en bollplan. Föreningsbidrag har utbetalats enligt givna regler till föreningar som kompletterar förvaltningens utbud.

Vid samtliga parkupprustningar har tillgängligheten för framförallt människor med funktionsnedsättning och äldre beaktats. Vid uppsättning av nya parkbänkar skapas plats för rullstolar bredvid parkbänken.

Äldreomsorgen har regelbundet erbjudit kulturaktiviteter på vård- och omsorgsboenden och på Ekens öppna aktivitetscentrum. I samband med Kronprinsessbröllopet anordnades underhållning och dans och porträttmålning på glas. Alla barn i förskolan mellan två och sex år har erbjudits minst en professionell kulturaktivitet. Alla barn har regelbundet haft tillgång till bibliotek och dess utbud, sagostunder på olika språk, filmvisning och boklån. De äldre barnen har fått kännedom om Stockholm genom olika kulturutbud, museum, stadsvandringar, utställningar med mera. I de öppna parkerna har det funnits verksamheter för alla åldrar. Parkerna Kulan och Ekholmen har haft öppen förskola på förmiddagarna och parkleksverksamhet på eftermiddagarna. Fritidsenheten har erbjudit funktionsnedsatta ungdomar en attraktiv verksamhet och den integrerade showgruppen har fortsatt. Enheten har anordnat olika läger, då även ungdomar med funktionsnedsättning deltog. Stadens gemensamma kulturplan "Kultur i ögonhöjd, kultur för, med och av barn och ungdomar" har implementerats i verksamheter för barn och unga.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

<ul style="list-style-type: none"> Andel flickor i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna. 	33 %	13 %	2010
--	------	------	------

Kommentar:

Stockholmsenkäten och fritidsenhetens egna mätningar visar att andelen flickor som besöker mötesplatserna har ökat markant. Under hösten har Söderholms mötesplats klarat enhetens mål att cirka 50 % av besökarna i verksamheten ska vara flickor. Andelen besökande flickor varierar från 21 % på mötesplatser till 47 % på mötesplatsen Söderholm. Ett resultat som är unikt för landet. Viktiga delar i arbetet har varit tjejgrupper, tjejläger, dansverksamhet, demokratiarbetet, utformningen av lokaler och ett större utbud av aktiviteter som tilltalat flickorna. Söderholm hade även en uppskattad syverkstad under våren. Personalen har fått fortbildning i genuspedagogik. Fritidsenhetens mötesplatser anordnade även två välbesökta tjejkvällar på 2:a Hemmet med olika "prova-på-aktiviteter".

<ul style="list-style-type: none"> Andel flickor, i gymnasiet årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna 	12 %	1 %	2010
--	------	-----	------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Stockholmsenkäten visar att andelen flickor i gymnasiet som besöker 2:a hemmet har ökat. De är mer regelbundna besökare än pojkarna som mest kommer under den kalla perioden på året. Under hösten har pojkarna varit fler än flickorna bland de nya besökarna. För att få fler flickor till verksamheten ökades utbudet av aktiviteter för flickor med tjejgrupper, tjejläger, dansverksamhet och demokratiarbete. På 2:a hemmet har arbetet med den kompensatoriska genuspedagogiken utvecklats under året. 2:a Hemmet anordnade även två välbesökta tjejkvällar tillsammans med mötesplatserna inför sportlov och höstlov.

Andel pojkar, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna	24 %	8 %	2010
--	------	-----	------

Kommentar:

Arbetet med att få fler besökande pojkar i gymnasieåren till mötesplatserna har under året intensifierats och Stockholmsenkäten visar att Skärholmens stadsdelsförvaltning har nått ett bra resultat. 2:a Hemmets eventgrupp, enhetens olika resor och läger samt bredden på aktiviteter har varit en viktig framgångsfaktor. 2:a Hemmet har även arbetat för att nå nya grupper som ungdomar med funktionsnedsättning och ungdomar som är nyanlända till Sverige.

Andel pojkar, i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna	38 %	21 %	2010
---	------	------	------

Kommentar:

Andelen pojkar i årskurs 9 som ofta besöker mötesplatserna har ökat enligt Stockholmsenkäten. Störst ökning har skett på Lillholm och Söderholm. Dessa mötesplatser har varit mest framgångsrika i att få fler yngre besökare genom arbetet i styrelser, engagerad personal, bredden av aktiviteter, tydlig planering, klassrumsbesök och mellanledare. Mellanledare är en ny reform för i år då äldre ungdomar haft en aktiv roll som förebilder för de yngre. Mellanledarna har hjälpt ungdomar med läxor och annat stöd samt varit behjälplig vid utflykter och i det dagliga arbetet. Att ha varit mellanledare är en viktig merit inför sommarjobb och ett kommande arbetsliv.

Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i mötesplatserna.	600	600	2010
---	-----	-----	------

Kommentar:

Varje mötesplats har en veckoplanering under hela året. De har varje dag erbjudit besökarna minst en planerad aktivitet, utöver spontana aktiviteter som biljard, x-box och samtal i caféet. Planeringen är tydligt kopplat till mål och ungdomarnas önskemål. Ett bredare och mer uttalat utbud har funnits i samtliga verksamheter. Några uppskattade inslag har varit att förbättra lokalerna och skapa en sammanhållning mellan mötesplatserna. Under hösten har alla styrelser bjudit in övriga mötesplatser för en rolig kväll med många samarbetsövningar. Styrelserna har bedömt varandras verksamheter för att hjälpa till med att förändra varje mötesplats så att besökarna får ett mer positivt intryck.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

<ul style="list-style-type: none"> Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i parklekarna 	600	600	2010
---	-----	-----	------

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningens fyra parklekar har haft en veckoplanering under hela året och erbjudit besökarna minst en planerad aktivitet varje dag. Besökarna har haft möjlighet att genomföra egna spontana aktiviteter både ute och inne. Parkleken Vårgården har haft stängt under november och december på grund av att ett nytt hus byggs i parken. Huset beräknas vara klart i april-maj 2011. Parklekarna Trissan i Bredäng och Vårgården i Vårberg har en miljöprofil och Ekholmen har en kulturprofil. Gemensamma arrangemang har framförallt ordnats under skolans lovdagar.

<ul style="list-style-type: none"> Nyttjandegrad av kulturerbjudande för barn i våra förskolor 	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	----------------------------

Kommentar:

Alla barn i förskolan har under året erbjudits, fått uppleva och utöva olika kulturaktiviteter, både i den dagliga verksamheten och på olika kulturarrangemang. Under året har totalt 2230 barn deltagit i kulturaktiviteter anordnad av stadsdelsförvaltningen, vilket innebär att många har deltagit i flera kulturaktiviteter.

<ul style="list-style-type: none"> Nyttjandegrad av kulturerbjudande för äldre på våra boenden. 	6,76 %	36 %	2010
--	--------	------	------

Kommentar:

Indikatorn har ändrats 2009 till 2010 från att gälla alla boende i Stadsdelen över 65 år till nyttjandegraden för personer på vård- och omsorgsboende. Dagverksamheten anordnade 121 olika aktiviteter som riktade sig till hela Sättra vård- och omsorgsboende under 2010, på dessa aktiviteter deltog 1047 brukare. Det finns 128 platser på Sättra vård- och omsorgsboende. Alla brukare erbjuds alltid vara med på aktiviteterna men en del är för sjuka för att delta och en del vill inte delta. Utöver dessa aktiviteter finns det inte registrerade mindre gruppaktiviteter på avdelningarna samt individuella aktiviteter. En pianist har anställts för att spela för de boende på vardagarna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

<ul style="list-style-type: none"> Alla barn och unga inom förskola och fritid, och äldre inom äldreomsorgen har tillgång till kulturaktiviteter och möjlighet till eget skapande 	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Barn och unga har haft möjlighet till eget skapande och kulturuttryck i olika former till exempel måla, skapa med lera, sång, musik, dans och drama. En förskoleenhet har haft fyra ateljéer som främjat kulturaktiviteter och barns eget skapande då de har dramatiserat sagor och spelat upp för varandra. För att utveckla barns skapande har en konstpedagog anlitats. Förskolorna har skapat utrymme för verkstäder för eget skapande samt haft läs- och sagohörnor med en inspirerande miljö för rollek. Besök till stadsdelens bibliotek har ingått i förskolans vardag för att låna böcker både på svenska och på barnens olika hemspråk. Fritiden samarbetar särskilt med Stadsteatern för att öka möjligheterna för ungdomars tillgång till kulturaktiviteter och eget skapande för att reflektera kring sig själva och olika samhällsfrågor. Viktiga relationer har skapats genom 2:a hemmets verksamhet för ungdomar med funktionsnedsättning som Showgruppen och Söndagsgruppen. Egna arrangemang, föreställningar och konserter har anordnats av enhetens mötesplatser. Aktiviteter har ordnats för alla äldre i Skärholms stadsdelområde oavsett om de bor på Sätra vård- och omsorgsboende, servicehuset, profilboende eller i eget boende. Aktiviteter och skapande har erbjudits i grupp och individuellt. Kronprinsessans bröllop uppmärksammades i samtliga verksamheter med tårta och underhållning. Sommarfester och midsommarfester och högtid kring jul och nyår har ägt rum.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Fritidsverksamhet och meningsfulla aktiviteter ska erbjudas samtliga barn och unga i stadsdelens fritidsverksamhet	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Besökarna i parklekar och mötesplatser har erbjudits olika planerade och spontana aktiviteter. Fritiden har strävat efter att erbjuda flickor en verksamhet med samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter som pojkar. Funktionsnedsatta ungdomar har erbjudits en attraktiv verksamhet och viktiga relationer har skapats genom till exempel Showgruppen och Söndagsgruppen. Fritidsenheten har arbetat för att ungdomarna ska ha inflytande i verksamheten samt erbjudas meningsfulla aktiviteter. Verksamheternas kulturarbete har varit en viktig faktor för att få ungdomar att reflektera kring sig själva och olika samhällsfrågor. Egna arrangemang, föreställningar och konserter har anordnats av mötesplatserna. Fritidsenheten har samarbetat med Stadsteaterns barn- och ungdomsscen i Skärholmen. Genom dem har besökarna i mötesplatserna erbjudits gratisföreställningar. Stadsteatern i Skärholmen, Fanzingo, Garage film, Film Stockholm och fritidsenheten har skapat ett nätverk som arbetar för att ge ungdomarna redskap att starta en filmförening. Föreningen ska arbeta med att göra egna filmer och visa filmer som inte visas på de större biograferna.

- Stadsdelsförvaltningen ska verka för att 2008-01-01 2013-12-31
staden bidrar till att kulturgårdarna
● Jakobsbergs gård och Skärholmens gård
kan fortsätta sina verksamheter

Kommentar:

I möjligaste mån har stadsdelens konferenser och möten bokats på kulturgårdarna.
Förvaltningen har haft kontakt med kulturgårdarna gällande frågor som berör dessa.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

◆ Uppfylls delvis

Stadsdelsförvaltningen verkar på olika sätt för att Skärholmen ska upplevas positivt. I den lokala pressen informerar stadsdelsförvaltningen om städning och var avfall ska lämnas. På samtliga medborgarmöten informeras skärholmsborna om olika stadsmiljöfrågor.

Medborgarmöten med efterföljande trygghetsvandringar har genomförts i de fyra stadsdelarna, fyra under våren och fyra under hösten.

Förvaltningen har satsat mycket på trygghetsfrågorna, medborgardialogerna har lyft fram dem som de viktigaste frågorna för medborgarna. Kommunikationsansvarig arbetar tillsammans med representanter från Skärholmens företagarförening, kommunala bostadsbolag, Storstockholms brandförsvaret och polisen. Syftet är att sprida information till medborgarna via lokalpressen om trivsel och trygghetsskapande åtgärder som planeras och som har genomförts. Åtgärdsplanen för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen har reviderats.

Stadsdelens preventionssamordnare ansvarar för det förebyggande arbetet, internt och externt, och deltar i Brottsförebyggande rådet, som koordineras av säkerhetsansvarig. Särskild vikt har lagts vid frågor som rör barn och ungdom.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas nöjdhet ♦ med skötsel park och grönområden	55 %	60 %	60 %	2010

Kommentar:

Medborgarenkäten sammanställdes under hösten 2010 för hela Stockholms stad. I Skärholmen är skötsel av park och grönområden prioriterat och förvaltningen arbetar långsiktigt för att öka medborgarnas nöjdhet.

Andel anställda som känner till det ♦ förebyggande säkerhetsarbetet.	70,35 %	75 %	öka	2010
---	---------	------	-----	------

Kommentar:

Information om säkerhetsarbetet har gått ut till samtliga chefer, varav flertalet chefer (70 %) har tagit upp förvaltningens förebyggande säkerhetsarbete på APT.

Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av ■ inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	2 st	4 st	Tas fram 2010	2010
---	------	------	---------------	------

Kommentar:

De verksamheter som omfattas av inträffade händelser till exempel skadegörelse, har aktivt arbetat tillsammans med hyresvärdar, vaktbolag och stadsdelens säkerhetsansvarige för att minska antalet händelser. Arbetet med att anpassa stadsdelens krisledning efter stadens organisation är klart.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☑ Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Rutiner för incidentrapportering finns och kommer att uppdateras när den nya versionen av RISK (inrapporteringssystem) införs i staden.

☑ Utbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Aktiviteter och indikatorer har utformats i verksamhetsplanen för 2011.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

☒ Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Utbildningsplan för säkerhetsarbetet är upprättad.

Utbildningsplanen för 2010-2011 omfattar förebyggande enligt LSO, brandkunskap teoretisk/praktisk för samtliga anställda, incidentrapporteringsystemet RISK, första hjälpen eller motsvarande och krishantering. En del av personalen inom äldreomsorg, assistansenheten och hemtjänsten får brandutbildningen under 2011. De tjänstemän som ansvarar för inrapporteringen i RISK utbildas kontinuerligt av stadens försäkringsbolag och av förvaltningens säkerhetsansvarige. LSS bostäder planerar för en utbildning i första hjälpen under 2011. När det gäller krishantering planeras utbildning för de som leder det operativa arbetet samt resurspersoner under 2011.

NÄMNDMÅL:

Skärholmen upplevs som en ren, snygg, trygg och tillgänglig stadsdel av boende, arbetande och besökande

- Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar ständigt med att försöka förbättra städningen i stadsdelens parker. Insatser har gjorts under året för att öka tryggheten, genom röjning av vegetation som hindrar sikten och skymmer belysningen. Detta har till viss del skett tillsammans med Skärholmens fastighetsägarförening. Förskolebarnen deltog i kampanjen "Håll Sverige rent" genom att hjälpa till att plocka skräp runt den egna förskolan. Förvaltningen har även bytt ut och reparerat parkbänkar i stadsdelen och utökat antalet papperskorgar. Upprustningen av parker har utgått från Skärholmens parkplan. Upprustningsprojekt som har genomförts i förvaltningens regi är Gröna stugans park. Projektering har startat för upprustning av Ekholmsparken i Skärholmen tillsammans med Trafikkontoret. I gemensamt projekt mellan förvaltningen och trafikkontoret som delfinansierat med pengar från Idrottslyftet har Ängen i Bredäng rustats. En konstgräsplan för spontanidrott vid Skärholmsvägen har delfinansierats av Stockholmshem. Förvaltningen har fortsatt arbetet med att göra stadsdelens tunnlar vackrare och mer trygga genom tunnelkonst. I år har tunneln mellan Bredängs centrum och parken Ängen blivit utsmyckad med bilder. Fyra nya brukaravtal har upprättats under året med föreningar och fastighetsägare. Lokala brottsförebyggande rådet har bjudit in till medborgarmöten som efterföljts av trygghetsvandringar. Tillsammans med ungdomar har trivseltvandringar genomförts för att få in synpunkter på vad som behöver förbättras i området.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

● Antal brukaravtal	4	4	2010

Kommentar:

4 nya avtal har tecknats under året.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

● Antal medborgarmöte	8	8	2010
-----------------------	---	---	------

Kommentar:

Åtta medborgarmöten har ägt rum ute i stadsdelsområdena då lokala Brå bjudit in till dialog med medborgarna.

● Antal trygghetsvandringar	8	8	2010
-----------------------------	---	---	------

Kommentar:

Samtliga medborgarmöten har efterföljts av "trygghetsvandringar".

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

● Stadsdelsförvaltningen ska föra dialog med medborgare och berörda nämnder i stadsmiljöfrågor som berör Skärholmen.	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelen har anordnat åtta medborgarmöten samt bjudit in medborgarna att närvara vid öppna sammanträden före ordinarie nämndsammanträden. Syftet är att ge medborgarna möjlighet att lämna förslag, synpunkter och ställa frågor till politiker och tjänstemän. Förvaltningen har deltagit vid plansamråd vid framtagandet av nya detaljplaner och har kontinuerlig kontakt med de centrala förvaltningarna gällande stadsmiljöfrågor. I augusti genomfördes en fördjupad medborgardialog i Bredäng tillsammans med Svenska Bostäder, utbildningsförvaltningen och Hyresgästföreningen.

● Stadsdelsförvaltningen ska informera medborgarna om hur stadsdelen arbetar med att Skärholmen ska vara en ren och snygg stadsdel, och hur de kan ta sitt ansvar och bidra till detta.	2008-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen har via pressen informerat medborgare och verksamheter om hur de kan bidra till att hålla Skärholmen rent och snyggt. Förvaltningen deltar i städkampanjen "Håll Sverige rent" genom att samtliga förskolor har ett eget städ- och ansvarsområde.

● Stadsdelsförvaltningen ska inom ramen för det lokala brottsförebyggande rådet, samverka med polis, fastighetsägare, religiösa samfund, ideella organisationer, utbildningsförvaltningen och brandmyndigheten enligt "Åtgärder för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen"	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Det lokala brottsförebyggande rådet (Brå) arbetar för ökad trivsel, trygghet och minskad brottslighet i stadsdelen och har tagit fram en åtgärdsplan som gäller för åren 2010-2012. Skärholmen har ett systematiskt arbete i lokala Brå med gemensamma problem i fokus. Nya aktörer har tillkommit under året, bland annat SISAB. Särskild vikt läggs vid frågor som rör barn och unga. Rådet har träffats fyra gånger för diskussion om brottslighet, föräldrastöd och trygghetsfrågor. Åtta medborgarmöten har ägt rum ute i stadsdelsområdena då lokala Brå bjudit in till medborgardialog. Tillsammans med ungdomar 12-16 år har så kallade trivselvandringar genomförts, där ungdomarna kan lämna synpunkter på vad som kan förbättras i området för att öka trivsel och trygghet.

Stadsdelsförvaltningen ska prioritera renhållning på parkmark och utveckla rutinerna för detta	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Stadsdelen har genom regelbunden dialog med medborgare och andra aktörer arbetat för att öka tryggheten, tillgängligheten och förbättra renhållningen. Vi har genomfört medborgarmöten, behandlat medborgarförslag, upprättat brukaravtal och haft möten med andra aktörer om renhållningen. Samverkan har skett med de centrala förvaltningarna och Stockholmsvärdarna.

Stadsdelsförvaltningen ska samverka med myndigheter och föreningar om att värna om miljön i Skärholmen	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Förvaltningen har samarbetat med miljöförvaltningen, de centrala förvaltningarna och lokala föreningar gällande miljön i Skärholmen.

Trygghetsvandringar och medborgarmöten med medborgare, polis och fastighetsägare ska genomföras.	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen har genomfört åtta medborgarmöten med efterföljande trygghetsvandring.

Redovisa stadens Trygghetsmätning	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Stadens trygghetsmätning genomfördes 2008. Trygghetsmätningen ligger till grund för stadsdelens "Åtgärdsplan för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen". En ny trygghetsmätning görs under 2011.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Målet uppfylls delvis.

Skärholmsborna erbjuds valfrihet och mångfald i verksamhetsutbudet. De får information om vilka privata och kommunala utförare som finns att välja mellan.

För att kvaliteten och valfriheten ska öka för barn med svår autism samt för deras föräldrar startades en specialförskola under hösten.

Kvaliteten för barnen inom förskolan har utvecklats betydligt genom att andelen förskollärare har ökat. Bland annat har personalens fortlöpande genusarbete och likabehandlingsplaner visat sig vara framgångsrikt. Föräldraenkäten visar att de är nöjda med våra verksamheter och med barnens utveckling, lärande samt vad förskolan gör för att stödja deras barns utveckling.

Brukarundersökningarna inom omsorgen om äldre visar under en del indikatorer ett lägre resultat än årsmålet vilket kan bero på den personalomsättning enheterna haft i samband med övertalighet. Utförarenheterna har prioriterat arbetet med att uppdatera genomförandeplanerna under hösten och vintern och dessa har nu ökat kraftigt. Första etappen av trygghetsboende är invigt och två nya LSS bostäder har invigts.

Inom individ- och familjeomsorgen ges stor vikt evidens- och kunskapsbaserade metoder. I arbetet med unga används behandlingsmodeller som har stöd i forskning och som bygger på att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet är ständigt i fokus.

Förvaltningen har genomfört en medarbetarenkät under hösten där resultatet visade ett nöjd medarbetarindex på 64, vilket är något under förvaltningens eget årsmål men över KF:s årsmål. Förvaltningens sjukfrånvaro har minskat med 2,2 % och årsmålet är uppfyllt. Förvaltningen arbetar aktivt med rehabiliteringsprocessen och anlitar Previa för arbetsförmågeutredningar vilket har resulterat i att långtidssjukfrånvaron minskat kraftigt. Däremot ser vi en viss ökning i kort- och mellantidssjukfrånvaron. Under året har vi satsat på olika former av chefsutveckling. Samtliga medarbetare har en individuell kompetensutvecklingsplan vilken diskuteras fram under medarbetarsamtalen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Skärholmsborna erbjuds valfrihet och mångfald i verksamhetsutbudet. De får information om vilka privata och kommunala utförare som finns att välja mellan.

Beställarenheterna har under året gett opartisk information, både muntligt och skriftligt, om de olika utföraralternativ som finns att välja mellan. Biståndsbedömarna har hänvisat till Stockholms hemsida, jämför service. Det finns många kompetenser och inriktningar som har presenterats på förskolornas hemsidor. Föräldrar och barn har erbjudits valfrihet genom kommunala eller enskilt drivna förskolor, varierande storlekar och grupsammansättningar samt dagbarnvårdare. Fritidsenheten har erbjudit besökare till parklekarna och mötesplatserna en mångfald av olika utbud och bjudit in föreningar till mötesplatserna. För att kvaliteten och valfriheten ska öka för barn med svår autism samt för deras föräldrar startades en specialförskola under hösten.

NÄMNDMÅL:
Skärholmsborna erbjuds en mångfald av olika utbud och inriktningar inom förskola och fritid

● Uppfylls helt

Personalen i förskolan har erbjudit en mångfald i verksamheten och arbetat med att utveckla den pedagogiska kvaliteten. Det finns många kompetenser och inriktningar som har presenterats på förskolornas hemsidor. Föräldrar och barn har erbjudits valfrihet genom kommunala eller enskilt drivna förskolor, varierande storlekar och gruppsammansättningar samt dagbarnvårdare. Fritidsenheten har erbjudit parklekarnas och mötesplatsernas besökare en mångfald av olika utbud och bjudit in föreningar till mötesplatserna. I januari 2010 trädde en ny lag i kraft om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Stockholms stad ingår i förvaltningsområdet för finska språket. Om behov uppstår av särskild plats för barn med minoritetsspråk, kan vi tillmötesgå detta genom vår flerspråkiga förskolepersonal.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

◆ Uppfylls delvis

Framgången med personalens fortlöpande genusarbete visar sig genom att 91 % av föräldrarna i förskoleundersökningen anser att pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas, vilket är högst i staden.

76 % av föräldrarna känner till förskolans likabehandlingsplan. För att barnen ska få ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö har förskolepersonalen fått mycket kompetensutveckling i kärnprocesser och målbilder. Resultatet är att personalen blivit mer medvetna om sitt förhållningssätt och att barnen fått ökade möjligheter till lek och inläring.

77 % av föräldrarna är nöjda med barnens utveckling och lärande. 78 % av föräldrarna känner till vad förskolan gör för att stödja deras barns utveckling, vilket är högst i staden. En stor satsning har gjorts på föräldrainsflytande i verksamheten.

82 % av föräldrarna anser att de kan ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten, vilket är nästhögst i staden.

En stor satsning har skett på grund- och vidareutbildningar för barnskötare till förskollärare. Det har gjort att andelen förskollärare har ökat från 34 % 2009 till 35,1 % 2010.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	0 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

I genomsnitt under året har vi inte haft fler än 14 barn på småbarnsavdelningarna.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	0 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentrar: I genomsnitt under året har vi inte haft fler än 18 barn på avdelningar för 4-5 åringar.				
● Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %		2010
Kommentrar: Samtliga enheter genomför ett systematiskt barnsäkerhetsarbete. Barnsäkerhetsarbetet ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet för varje förskola.				
◆ Andel förskollärare av antal anställda	35,1 %	38 %	46 %	2010
Kommentrar: Vi har ökat andelen förskollärare med 1,1 % genom vidareutbildningar för barnskötare till förskollärare. De som blev färdiga med sin utbildning i år har anställts som förskollärare. Enheterna arbetar aktivt för att anställa fler förskollärare och att ge nyanställda förskollärare stöd i yrket.				
◆ Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	81 %	85 %	öka	2010
Kommentrar: I föräldraundersökningen svarade 81 % av föräldrar i Skärholmens kommunala förskolor att miljön var trygg och säker. Genomsnittet för hela staden var 79 %. Vi ligger högre än staden totalt, men har inte uppnått årsmålet.				
◆ Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	77 %	85 %	öka	2010
Kommentrar: I föräldraundersökningen svarade 77 % av föräldrar i Skärholmens kommunala förskolor att barnen fick stöd i utveckling och lärande. Genomsnittet för hela staden var 75 %. Vi ligger högre än staden totalt, men har inte uppnått årsmålet.				
● Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentrar: Genom planering och strategier under hela året har vi klarat barnomsorgsgarantin.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Resultatet av enheternas självvärdering avseende utveckling och lärande inom förskola	3,2	3	3,1	2010

Kommentar:

Under året har personalen arbetat med självvärderingsmaterialet. Totalt har förskoleenheterna 3,2 i resultat, vilket är högre än både KF:s och vårt eget årsmål.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Varje arbetslag har självvärderat sin kvalitet på en skala 1-6. Den relaterar till förskolans mål inom pedagogisk miljö och material för utveckling och lärande, skapande verksamhet, lek, bild, rörelse, sång, musik och drama, språk och kommunikation, bygg- och konstruktionslek, matematiskt och logiskt tänkande samt förståelse för natur och naturvetenskapligt tänkande enligt bestämda kriterier. Därefter har personalen utarbetat arbetssätt och uppföljning. Förskolorna ligger i genomsnitt på 3,2. Personalen har gått en utbildning i förskolans kärnprocess och målbild. Resultatet är att personalen har fått redskap för föräldrarbete, planering och utvärdering av arbetet. Personalen har blivit mer medveten om sitt förhållningssätt och barnen har fått ökade möjligheter till lek och inläring. De pedagogiska utvecklingsledarna i varje förskoleenhet har drivit kvalitetsarbetet framåt och utvärderat verksamheten en gång per termin tillsammans med varje arbetslag.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Förskolorna har totalt haft 28 barnskötare som läst till förskollärare. Fyra av dessa har tagit examen under året. Utbildningar har genomförts för personal enligt en utbildningsplan. Personal har fått föreläsningar och olika kurser, till exempel i vägledande samspel, pedagogisk dokumentation, föreläsningar i barns språkutveckling, projektinriktat arbetssätt, förskolans läroplan, mångkulturellt arbetssätt, arbeta med flerspråkiga barn, likabehandling och genusperspektivet. Tre rektorer går rektorsutbildning. Utbildningen för 21 förskollärare "Tvåspråkiga barns kunskaps- och språkutveckling" 30 högskolepoäng, som startade i oktober 2009 har fortsatt under 2010. I regeringens satsning "Förskolelyftet" har åtta personer deltagit och fått kunskap om hur man stimulerar och utmanar barns språkliga och matematiska utveckling samt följer upp och utvärderar verksamheten. En person har deltagit i en rekryteringsutbildning för blivande förskolechefer.

Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer	2008-01-01	2010-12-31		
☒ för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga				

Kommentar:

Fritiden och preventionssamordnaren har bjudit in föreningar flera gånger under året till möten för att öka föreningsmedverkan i våra verksamheter. Under hösten har en arbetsgrupp tillsammans med föreningar tagit fram en modell för ett utökat samarbete under skolloven. Stadsdelsförvaltningen har samverkat med Trivselföreningen Kulan i parken Sättra. Där har förvaltningen en heldagsöppen verksamhet för alla åldrar med öppen förskola på förmiddagarna och parkleksverksamhet på eftermiddagarna. Trivselföreningen Kulan har haft kvälls- och helgaktiviteter. I Bredäng har samarbete bland annat skett med JKS Basket som anordnat aktiviteter för barn och ungdomar. För att kunna erbjuda en varierad verksamhet har Fritidsenheten samarbetat med olika aktörer som tillfört en ökad bredd och mångfald för besökarna.

NÄMNDMÅL:

Förskola och fritid i Skärholmen har en inspirerande och trygg miljö som ger barn och unga stimulans och kunskap, så att de utvecklar sin förståelse för omvärlden.

● Uppfylld helt

I förskoleundersökningen 2010 svarar 86 % av föräldrar i Skärholmens kommunala förskolor att barnen känner sig trygga i förskolan. Det är ett högre betyg jämfört med Kommunfullmäktiges mål 85 %. Alla barn har erbjudits en trygg miljö, som är lustfylld, lärorik och inspirerande. Barnen har fått stimulans och kunskap så att de utvecklat sin förståelse för omvärlden. Likabehandlingsplanen har förankrats och är ett levande dokument för föräldrar, barn och medarbetare. Fritiden arbetar ständigt för att öka ungdomars förståelse för omvärlden. Besök i andra verksamheter och platser har varit en del av verksamheten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Andelen utbildade förskollärare, och övrig pedagogisk personal ska öka 	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Inom förskolan har olika satsningar erbjudits för att öka antalet utbildade förskollärare samt öka övrig personalens kompetens. Rekryteringsarbetet för att få fler förskollärare har pågått parallellt med intervjuer och nyanställningar. Under året har 28 personer studerat till förskollärare varav fyra personer tagit sin examen. Utbildningar genomförs för all personal enligt en utbildningsplan. Personal har fått föreläsningar och olika kurser i vägledande samspel, pedagogisk dokumentation, föreläsningar i barns språkutveckling, projektinriktat arbetssätt, förskolans läroplan, mångkulturellt arbetssätt, arbeta med flerspråkiga barn, likabehandling och genusperspektivet. 21 förskollärare har gått "Tvåspråkiga barns kunskaps- och språkutveckling". Åtta personer har deltagit i regeringens satsning "Förskolelyftet". Syftet är att lära sig hur man stimulerar och utmanar barns språkliga och matematiska utveckling samt följer upp och utvärderar verksamheten. En person har deltagit i en rekryteringsutbildning för blivande förskolechefer. Tre rektorer går en rektorsutbildning. Sedan 2001 har vi tagit emot lärarstudenter i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) från högskolor i Stockholm. I år har totalt 27 studenter tagits emot i förskolan. Syftet är bland annat att studenterna ska bli medvetna om den kunskap som behövs i verksamheten samt utveckla nödvändiga redskap/förmågor och förtrogenhet med lärararbetet. Sju personer har deltagit i högskolornas kompetensutbildningar för VFU, exempelvis "Från nybörjare till kompetent lärare" och "Underlag för handledning och bedömning av lärarstudenters VFU".

NÄMNDMÅL:

Förskola och fritid i Skärholmen, ger stöd och samverkar med familjen i arbetet med att stärka barns och ungas identitet och inflytande, samt bidrar aktivt till jämställdhet, respekt och likabehandling.

● Uppfylls helt

Förskolan arbetar mycket medvetet för ett bra samarbete med föräldrarna, för att därigenom stärka varje barns trygghet. Förskolorna har haft en föräldraaktiv inskolning då föräldrarna deltagit i verksamheten under 3-5 dagar. Likabehandlingsplanen revideras kontinuerligt, för att säkra barns rätt att bemötas med respekt. I förskoleundersökningen kände 76 % av föräldrarna till likabehandlingsplanen. Förskole- och fritidsenheterna har bildat en gemensam genusgrupp för att utveckla genusarbetet genom föreläsningar med mera. I förskoleundersökningen svarade 91 % av föräldrarna att pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas, vilket är i särklass högst i staden. I samråd med föräldrar har en handlingsplan upprättats för barn i behov av särskilt stöd, som följs upp regelbundet. Personalen har fått handledning av stadsdelens övergripande resurspersoner, psykolog, talpedagog och samordnare för barn i behov av särskilt stöd. I förskoleundersökningen svarade 78 % av föräldrarna att de känner till vad förskolan gör för att stödja deras barns utveckling, vilket är högst i staden. Fritidsenheten har bjudit in föräldrar till information och aktiviteter.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> Antal aktuella likabehandlingsplaner på samtliga förskolor 	27	27	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Samtliga förskolor har en likabehandlingsplan som personal, barn och föräldrar tillsammans har uppdaterat under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Förskola och fritid ska arbeta aktivt och medvetet för att öka föräldrars medverkan och inflytande. 	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Årets brukarenkät visar att 82 % av föräldrarna i stadsdelsförvaltningens kommunala förskolor (80 % i genomsnitt för hela staden) känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten. 79 % (73 % för staden totalt) anser att de får bra information om verksamhetens mål och arbetssätt. 78 % (70 % för staden totalt) anser att de får veta vad förskolan gör för att stödja deras barns utveckling. Föräldrars delaktighet och inflytande är grunden till samarbete mellan förskola och hem. Den har grundlagts vid den föräldraaktiva inskolningen då föräldrarna deltagit i verksamheten, sett vad som händer och haft möjlighet att påverka. Barnen har blivit trygga och det har skapats en god kontakt mellan förskola hem. Personal har fått utbildning i "Vägledande samspel" för att utveckla sin kompetens i föräldraträffar, som genomförs kontinuerligt. Förskolorna har inbjudit till drop-in, familjemiddagar och föräldrasamtal då föräldrarna haft möjlighet till medverkan och inflytande över verksamhetens mål samt innehåll. Föräldrar har även erbjudits en utbildning i "KOMET", ett föräldraträningsprogram som stöd i föräldrarollen. Fritidsenheten har bjudit in föräldrar till information och trivselaktiviteter.

<ul style="list-style-type: none"> Förskola och fritid ska samverka med olika verksamheter och särskilt stödja föräldrarollen när barn och unga behöver stödinsatser 	2008-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Samverkan med andra verksamheter har skett enligt rutiner som tagits fram i ett gemensamt samverkansfora. I stadsdelen har föräldrar vid behov erbjudits en föräldrautbildning "Komet" med barnvakt under tiden. I förskolorna har stödet skett i det vardagliga mötet, vid föräldrasamtal och föräldrträffar. I samarbete med föräldrarna har vid behov en handlingsplan upprättats med kort- och långsiktiga mål utifrån barnets behov. Regelbundna samtal har förts med föräldrar till barn i behov av särskilt stöd. För att öka säkerheten i förskolorna för barn och personal vid anmälningar till socialtjänsten ska fastställda rutiner ses över under 2011. Personal har möjlighet till handledning av stadsdelens resurspersoner som talpedagog, förskolepsykolog och samordnare för barn i behov av särskilt stöd. Verksamheterna organiserar barnen i små grupper för att ge barnen förutsättningar till bättre samtal och kommunikation. Inkludering av alla barn och "allas lika rätt" är begrepp som används då personalen arbetar med att stärka gruppsammanhållningen.

En specialverksamhet för barn med svår autism har under året startat med fem platser i Sättra. En gång per termin har en barnkonferens per förskoleenhet hållits tillsammans med förskolans avdelningschef, samordnare, talpedagog, förskolepsykolog och förskolerektor. Syftet har varit att utvärdera stödet till barn i behov av särskilt stöd. Under året har totalt 100 barn haft extra stödinsatser, 89 har gått i våra egna förskolor, fem i språkförskolor, två i specialverksamhet med rörelsehinder, en i specialverksamhet för barn med autism i annan stadsdel och tre i andra stadsdelars förskolor. Under hösten har en gemensam policy för barn i behov av särskilt stöd utarbetats, som kommer att tas i bruk under 2011 och finnas tillgänglig på alla förskolor. Förskolepsykologen har under året haft 71 uppdrag, varav 53 individuella med 40 pojkar och 13 flickor. Övriga uppdrag gällde barngrupper, föräldrastöd, barnobservationer, krissamtal med mera. Talpedagogen har under året haft 105 uppdrag, varav 71 pojkar och 34 flickor. I stadsdelens språkotek har 160 språkoteksbesök skett av förskolepersonal då de fått handledning. Talpedagogen har besökt öppna förskolan och informerat föräldrar om barns tidiga språkutveckling samt haft en babybokgrupp för föräldrar till små barn. Syftet var att inspirera föräldrar till sagoläsning för sina barn. Fritidsenheten kontakter föräldrar när man ser att barn eller ungdomar inte mår bra. Om barn och ungdomar bedöms fara illa anmäls det till socialtjänsten.

-
Förskola ska samverka med skolan kring barnen och deras familjer i övergång mellan förskola och skola	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Samverkan har skett enligt en väl utarbetad handlingsplan för barns och föräldrars överlämnande till skolan, som gjorts av nätverket förskola-skola. I mars bjöd förskolorna in föräldrarna till ett informationsmöte där skolorna informerade om sin verksamhet och föräldrarna kunde ställa frågor. Överlämningsamtal genomfördes för samtliga blivande skolbarn. I år har fler skolor varit inblandade då föräldrarna skulle välja mellan ett stort antal skolor i hela Stockholm. De nya intagningsreglerna medförde att beskederna dröjde och överlämningsamtalen försenades in på sommaren. Det blev inte heller någon återkoppling från skolorna vid utvärdering av skolövergången. Resultatet är ändå att de flesta är nöjda med skolplacering och övergång.

NÄMNDMÅL:
Skärholmens förskolor erbjuder goda förutsättningar för barnens språk- och kunskapsutveckling, med fokus på svenska språket och med modersmålet som grund.

◆ Uppfylls delvis

Andelen barn som behärskar svenska enligt nivå 3 och 4 (mellannivå) har ökat med 5,6 % sedan 2009. Det visar att det viktiga språkarbetet med barnen har gett glädjande resultat. Andelen barn som behärskar svenska på en avancerad nivå är oförändrad sedan förra året. Språkprogrammet för barn och personal har reviderats och utvecklats i ett språknätverk. Arbetet med mindre barngrupper har visat att barnen vågat tala mer, ställt fler frågor, testat sina hypoteser och upptäckt språkets kommunikativa förändran. Genom leken och ett projektinriktat arbetssätt har barnen uppmuntrats att utforska språket och sitt logiska tänkande. Barnens kunskaper i bland annat språk, matematik, natur- och genusperspektiv har utvecklats.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Andelen barn som behärskar svenska enligt nivå 3+4	56,6 %	52 %	2010

Kommentar:

Andelen barn på mellannivå har ökat med 5,6 % sedan 2009, vilket visar att det viktiga språkarbetet med barnen har gett glädjande resultat.

◆ Andelen barn som behärskar svenska enligt nivå 5+6	26,03 %	27 %	2010
--	---------	------	------

Kommentar:

Andelen barn som behärskar svenska på avancerad nivå ligger på oförändrad nivå sedan förra året. Vi har inte uppnått målet till 100 %.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Förskolan ska utveckla arbetet med språk, matematik, natur och genusperspektiv, kost och rörelse.	2008-01-01	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

För att utveckla arbetet har personal deltagit i fortbildning och nätverk inom språk, pedagogisk dokumentation, genusmedveten pedagogik, matematik- och naturvetenskap samt ett hälso- och kostmedvetet förhållningssätt. Personalen har filmat olika situationer utifrån genus och därefter reflekterat över vad de har sett. Flera förskolor har arbetat med att förändra lärandemiljön med fokus på genus och ämneskunskap. Resultatet är att traditionella leksaker som är könsbundna och förutbestämda har tagits bort eller kompletterats. Sunda barn-projektet har bidragit till att fetman bland Skärholmens fyraåringar har sjunkit med cirka 2 %. Personalen har arbetat med kost och rörelse för barnen genom olika nätverk samt ett hälso- och kostmedvetet förhållningssätt. Genom leken och ett projektinriktat arbetssätt med pedagogisk dokumentation har barnens kunskaper i språk, matematik, natur- och genusperspektiv utvecklats. Personalen har uppmuntrat barnen att utforska språket och sitt logiska tänkande, där ateljéer samt skriv- och räknehörnor har funnits tillgängliga. Material för att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika materiel och tekniker har erbjudits barnen. Barnen har haft goda möjligheter att utveckla sin förmåga att experimentera genom att mäta, väga och sortera. Intresset för matematik har ökat väsentligt hos barnen. De ställer frågor, använder matematiska begrepp, mäter, väger och experimenterar samt frågar om tid, ålder och storlek. Nätverks- och kvalitetsmöten har varit meningsfulla forum för personalens kompetensutveckling med pedagogiska diskussioner och kommer att utvecklas 2011. Under året har personalen fått kompetensutveckling i "utematematik" av Fältskolan.

Genom att arbeta med förskolans ● språkprogram och modersmålsstöd utvecklas barnens språk och kunskaper.	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Språkprogrammet för barn och personal har reviderats och utvecklats i ett språknätverk. Arbetet med barn i mindre grupper har gett resultat. Barnen vågar tala mer, ställer fler frågor, testar sina hypoteser och upptäcker språkets kommunikativa förundran. Talutrymmet, in- och utflödet ökar och barnen kommunicerar mer med varandra, verbalt och icke verbalt. Barnens lyhördhet har ökat. I den mindre gruppen kan man anpassa litteratur till barnens intressen och nivåer. Projektarbeten har tydligt påverkat barns språkutveckling och ordförråd. Barnens nyfikenhet för andra språk har väckts. De återberättar sagor och samtalar kring dokumentation. Inom förskolan har diskussioner förts om hur man ytterligare kan använda den flerspråkiga personalens språkkompetens. Varje förskola har haft en språkansvarig som deltagit i fortbildning och nätverk samt förmedlat kunskap till sina kollegor. Viktiga miljöer och möten har skapats där olika typer av dialog tillåts. Personalen har använt den kultur barnen lever i och tagit till vara deras frågor, tankar och idéer. Utveckling av modersmålsstödet är en aktuell fråga i förskolor och i språknätverket och ska fortsätta diskuteras 2011. Barnlitteratur finns på olika språk för att främja modersmålet. Föräldrar erbjuds att låna hem litteratur och läsa för sina barn.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

◆ Uppfylls delvis

Målet uppfylls delvis. Brukarundersökningarna inom omsorgen om äldre visar under en del indikatorer ett lägre resultat än årsmålet vilket kan bero på den personalomsättning enheterna haft i samband med övertalighet. Utförarenheterna har prioriterat arbetat med att uppdatera genomförandeplanerna under hösten och vintern och dessa har nu ökat kraftigt. Enheterna inom omsorgen om äldre samt stöd till funktionsnedsatta har kompetensutvecklat personalen bland annat med stöd av carpe-projektet, äldreförvaltningen och social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Äldreomsorgen har deltagit i projekt kring att förbättra vårdsvenska hos personer som har svenska som andraspråk. Första etappen av trygghetsboende är invigt och två nya LSS bostäder har invigts.

Inom individ- och familjeomsorgen ges stor vikt evidens- och kunskapsbaserade metoder. I arbetet med unga används evidensbaserade behandlingsmodeller som har stöd i forskning och som bygger på att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer. Den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet är ständigt i fokus.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (loF)	76,68 %	65 %	65 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Stöd och behandling erbjuds alltid i öppenvård och i första hand av stadsdelens egna resurser i närmiljön. Avsikten är att minska institutionsvården, men även att insatserna bättre ska motsvara barns och ungas behov. Siffrorna avser perioden januari - november.

Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	52,08 %	50 %		Verksamhetsberättelse 2010
---	---------	------	--	----------------------------

Kommentar:

Siffrorna avser de genomförandeplaner som gjorts inom verksamheter i egen regi och som kan utläsas ur Paraplyet. Utifrån det är målet för lågt satt. Vi har inlett ett intensivt arbete för att följa upp att genomförandeplaner görs till varje beställning. Personalen utbildas och regelbunden kontroll görs. Tidigare år har vi räknat alla genomförandeplaner, vilket också är en viktig del av arbetet med uppföljning som intensifieras under 2011.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	83,33 %	63 %	55 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Under året är antalet unika individer med biståndsbedömda insatser enligt SoL/LVM totalt 192 stycken varav 160 utgörs av öppenvårdsinsatser

■ Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen	71 %	100 %		2010
---	------	-------	--	------

Kommentar:

I den brukarundersökning som genomförts av staden är nöjdhet med bemötandet från socialsekreterare inom individ och familj 71 %. Resultatet grundas dock på endast sju enkätsvar. I ungdomsenheten har en särskild brukarundersökning genomförts avseende bemötande, information och tillgänglighet. Av 46 föräldrar och ungdomar har drygt hälften besvarat enkäten. Resultatet visar att brukarna i hög omfattning, 83 % är nöjda med hur de blir bemötta av socialsekreterarna.

● Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	10 st	9 st	100 st	2010
---	-------	------	--------	------

Kommentar:

Under 2010 färdigställdes sexton lägenheter. Tio av dem är nytillkomna lägenheter i stadsdelen för personer med Aspergers syndrom. Under 2012 -2013 planeras tolv plus sex lägenheter. Efter 2013 har alla LSS bostäder i Skärholmen fullvärdiga lägenheter enligt länsstyrelsens norm.

◆ Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	79 %	80 %		2010
--	------	------	--	------

Kommentar:

Stadsdelen redovisar 79 % vilket tangerar årsmålet på 80 %.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjda brukare - Daglig verksamhet ♦ (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	94 %	95 %	90 %	2010
Kommentar: Brukarundersökningen visar 94 %. I årsskiftet tog en entreprenör, Homsan AB, över driften av daglig verksamhet. Resultatet är det samma som 2009 och tyder på att övergången till entreprenaden har gått bra.				
Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd ● och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	85 %	91 %	2010
Kommentar: Verksamheten drivs av Carema. 88 % av brukarna är nöjda med korttidsboendet vilket är en förbättring med 5 % från 2009.				
Nöjda brukare - LSS- boende, vuxna och ● barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	86 %	86 %	2010
Kommentar: 88 % av brukarna är nöjda med sitt boende på LSS-gruppbostäder. Det är en ökning med 2 % jämfört med 2009.				
Andel anhöriga som ● är nöjda med hur anhörigstödet fungerar	72 %	70 %	72 %	2010
Kommentar: Enkätsvaren från anhörig- närståendevårdare visar att 31 % instämmer helt med att de får den hjälp och stöd de behöver medan 41 % instämmer i stort sett. 49 % vet var de ska vända sig till om deras närståendes hjälpbehov förändras. Stadsdelen kommer att fortsätta att utveckla anhörigstödet för att öka resultaten.				
Andel ● omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	92 %	87 %	87 %	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Resultatet är 92 % och når uppsatt årsmål. Om stadsdelen får övertalighet under nästkommande år kan resultatet gå ner om flera som har utbildning får sluta.

Andelen nöjda omsorgstagare - ♦ hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	72 %	81 %	82 %	2010
--	------	------	------	------

Kommentar:

Resultatet kan bero på att personalkontinuiteten påverkats negativt av personalomsättningen som varit stor i samband med övertalighet.

Andelen nöjda omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende	78 %	80 %	82 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Resultatet kan bero på att personalkontinuiteten påverkats negativt av personalomsättningen som varit stor i samband med övertalighet. Resurser har satts in på Sättra vård- och omsorgsboende för att förstärka bemanning, förbättra dokumentation och säkerställa rutinerna för Hälso- och sjukvården. Åtgärderna förväntas öka nöjdheten vid nästa mätning.

Brukarnas nöjdhet med bemötande från • biståndshandläggare inom äldreomsorgen	89 %	80 %		2010
--	------	------	--	------

Omsorgstagarnas upplevelse av ♦ trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	72 %	75 %	80 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Hemtjänsten har på grund av övertalighet i stadsdelen fått byta ut en hel del av den ordinarie personalen. Detta har påverkat brukarna i hög grad då flera brukare fått en ny kontaktperson, det har påverkat resultatet upplevelse av trygghet. Det kan också tänkas att resultatet påverkats av kriminella ligor i området som ringt på hos pensionärerna i oörliga avsikter och utgett sig för att vara hemtjänsten.

Omsorgstagarnas upplevelse av ♦ trygghet - Vård och omsorgsboende	85 %	87 %	88 %	2010
--	------	------	------	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet ligger på 85 %. En viss del av det låga resultatet kan bero på att personalomsättningen har varit stor i samband med övertalighet.

Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ i vård- och omsorgsboenden	68 %	73 %	73 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

68 % upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen. 70 % upplever att maten smakar bra. Stadsdelsförvaltningen har sökt och erhållit stimulansmedel för att utveckla arbetet med mat och måltiderna inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboendena 2011.

Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	68 %	73 %	73 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen har sökt och erhållit stimulansmedel för att utveckla arbetet med mat och måltiderna inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboendena 2011.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Bidra till ökad samverkan mellan ☒ socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Skärholmen har en väl fungerande modell för samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid, polis och landsting. En skriftlig samverkansöverenskommelse har gjorts och gäller från 2010. Samverkansvinsterna har vid utvärdering beskrivits utifrån effektivitet, förbättrade handläggningsrutiner, utvidgat nätverk och ökad kunskap om andra verksamheters arbete.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens ☒ samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Ungdomsmottagningen (UM) har träffat alla skolklasser med elever i år 7 i Skärholmens skolor, kommunala och fristående, för information om verksamheten och diskussion om sex och samlevnad. Detta har skett i gruppträffar med flickor och pojkar var för sig. Från hösten har UM även träffat elever i år 9. Mål och indikatorer har inarbetats i verksamhetsplanen för 2011.

☒ Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Socialpsykiatrin samverkar med bostadsföretag för att finna olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

☒ Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden och polismyndigheten har träffat en övergripande samverkansöverenskommelse. Denna har resulterat i ett lokalt avtal om samverkan som gäller från 2010.

☒ Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Stadsdelens preventionssamordnare ansvarar för det långsiktiga preventiva arbetet, genomför folköls- och tobakstillsyn samt antilangningskampanjer. 43 tillsynsbesök och en antilangningskampanj har genomförts. Stadsdelens lokala "Tobaks- alkohol- och narkotikapolitiska handlingsplan" inbegriper åtgärder för att bekämpa narkotikabruket bland stadsdelens ungdomar. Fältassistenter har samtalat med barn och unga om tobak, alkohol och andra droger vid skolträffar och vid möten med deltagare i olika aktiviteter. Det nystartade mentorsprogrammet "Lika till Lika" har fokuserat på att skapa metoder och nätverk som kan bidra till en minskning av drogbruk bland barn och unga. Ungdomsmottagningen har intervjuat alla nyinskrivna ungdomar om alkohol, narkotika och tobaksvanor. De som har bedömts ha ett riskbruk av alkohol eller narkotika har erbjudits uppföljningssamtal. I verksamheten för barn och unga har ett standardiserat intervjuformulär använts som komplement i utredningar. Genom screening identifieras områden som alkohol och droger i ett tidigt skede.

Fritidsenheten och tre förskolor har gjort en så kallad preventionsprofil. Detta är ett sätt att utifrån kunskapsbaserade risk- och skyddsfaktorer diskutera och mäta hur verksamheten arbetar med att förebygga antisocialt beteende och, på sikt, kriminalitet och användning av droger bland unga.

Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31
---	------------	------------

Kommentar:

Beställarenheten, stöd till personer med funktionsnedsättning har påbörjat arbetet med att göra utredningar enligt DUR för vuxna personer med omfattande och stadigvarande behov.

Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

Kommentar:

Under 2010 färdigställdes sexton lägenheter. Tio av dem är nytillkomna lägenheter på Kungssätra LSS-bostad för personer med Aspergers syndrom

Det ska finnas öppna dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder	2010-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

Kommentar:

Ekens öppna aktivitetscenter har haft verksamhet hela året för personer över 65 år. Det finns också ett anhörigcafé som hålls regelbundet på Eken. Verksamhetens innehåll har anpassats efter besökarnas önskemål under året.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Enhetscheferna har lyft upp mat och måltider som en mycket viktig kvalitetsfråga för alla arbetsgrupper. Hemtjänstens personal har utbildats om mat, måltider och livsmedelshygien av stadens kostenhet. Förvaltningen har sökt och erhållit stimulansmedel för ett kostprojekt som kommer att drivas inom äldreomsorgen under 2011.			
☒ Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Fyra enhetschefer har gått Stockholms stads ledarprogram för chefer inom äldreomsorgen i staden som avslutades i februarimånad. Två av enhetscheferna har fullföljt en högskoleutbildning på 7,5 poäng i Äldrepedagogik.

Chefer och nyckelpersoner på utförarenheterna inom Skärholmens äldreomsorg och Skarpnäcks äldreomsorg har ett gemensamt projekt kring äldrepedagogik. Syftet är att all personal ska känna till och arbeta med ett salutogent/äldrepedagogiskt förhållningssätt i enighet med värdegrunden för äldreomsorgen. En arbetsterapeut har gått utbildning i anhörigstöd 7,5 poäng samt utbildning taktill massage. På Huntingtonsboendet har man startat en handledning i grupp för medarbetarna. Enhetens medarbetare har haft fyra handledningstillfällen per grupp under hösten. En av medarbetarna på enheten har föreläst för nytilkomna medarbetare om bemötande och omhändertagande av personer med Huntingtons sjukdom. Sju medarbetare har tagit del av NHR:s utbildningsdag "Att leva med Huntingtons sjukdom". Två medarbetare samt enhetschefen har deltagit i ett två seminarier anordnat av Västra Götalands nätverk för Huntington i Göteborg. Tre medarbetare har gått på föreläsningen "Möta och bemöta människor med olika funktionsnedsättningar med Eva Isaksson. Enhetschefen har under hösten genomgått Språksam utbildning via Stockholm stad. På enheten för frontallobsdemens har fem medarbetare gått en föreläsning i frontallobsdemens. På enheten har en medarbetare läst upp till undersköterska samt en medarbetare som läser till Silviasyster.

Sätra vård- och omsorgsboendes Silviasyster handleder medarbetarna i svårare situationer, under hösten har hon följt avdelningen under en vecka samt varit examinator i Stockholm stads Kvalitetsutmärkelse. Hon har under våren avslutat högskoleutbildningen i Äldrepedagogik på 7,5 poäng samt Anhörigstöd 7,5 poäng. Två av enhetscheferna har avslutat högskolekursen i Äldrepedagogik på 7,5 poäng samt tagit del av Stockholm stads chefsseminarium "Att engagera och bli förstådd" och stadsdelens utbildningssatsningar, föreläsning med Mike Florette och Richard Stiff. Äldreomsorgen har deltagit i "En dag för Anhöriga" som anordnades av Stockholms stads anhörigkonsulenter i samarbete med Svenskt demenscentrum, Stockholms läns landsting, nationellt kompetenscentrum Anhöriga, hjälpmedelsinstitutet och anhörigas riksförbund. Dagen hölls i stadshuset och representerades av enhetschefer samt tre medarbetare från enheterna. Representanter fanns även på den lokala anhörigdagen som anordnades på Ekens aktivitetscenter, det bjöds på taktill massage, smörgås med dryck, underhållning samt information om Skärholmens verksamheter. Enheterna har tagit del av stadsdelens anordnade brandutbildning. En av enhetscheferna har deltagit i konferensen "Anhörigriksdagen". En enhetschef är med i ett av socialstyrelsen regeringsuppdrag att vara med och ta fram hur den nationella värdegrunden ska implementeras i hela Sveriges Äldreomsorg samt en utbildning för enhetschefer inom äldreomsorgen.

☒ Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01 2010-12-31
--	--------------------------

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Kommentar: Enhetens medarbetare har fått externhandledning då behov uppstått. Enhetscheferna själva handleder personalen i det löpande arbetet. På servicehuset har enhetens omvårdnadspersonal dagligen kontakt med sjuksköterska och enhetschef samt avsedda möten där man diskuterar olika situationer som kan uppstå i det dagliga arbetet och kan kännas problemfyllt för omvårdnadspersonalen. Sjukgymnast och arbetsterapeut handleder personalen vid behov.</p>			
☒ Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Biståndshandläggarna har som arbetsmetod att ge tydlig information om kundvalsmodellen och de olika utföraralternativen som finns att välja mellan. Det finns en katalog över hemtjänstutförare som uppdateras regelbundet. Biståndshandläggarna hänvisar också till stadens hemsida "Jämför service" där brukarna kan läsa om varje valbart alternativ.</p>			
☒ Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: I juni skickade beställarenheten ut personliga brev till samtliga som fyller 75 år under 2010, cirka 190 st, med ett erbjudande om besök av en biståndshandläggare i förebyggande syfte. Brevets innehåll har tagits fram med hjälp av representanter från det lokala pensionärsrådet. 48 personer svarade på brevet, men ledde endast till tre hembesök. Enligt svaren är alla nöjda med erbjudandet, men det framkom att flera inte var aktuella för att ansöka om hjälp och stöd utan tackade för erbjudandet och vill själva återkomma när det själva anser att det finns ett behov. Några uppger att de är bortresta, på tillfällig sjukhusvistelse med mera.</p>			
☒ Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Målet är att alla boenden och hemtjänstkunder ska ha en genomförandeplan inom 14 dagar. Om en kund är beviljad sociala aktiviteter genom hemtjänsten ska det framgå i genomförandeplanen. Inom alla enheter har ett intensivt arbete pågått under hösten för att aktualisera samtliga genomförandeplaner. Arbetet kommer att fortgå 2011 med att fördjupa personalens kunskap i om vad man skriver i genomförandeplanerna.</p>			
☒ Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Under 2010 har förvaltningen erbjudit information till anställda som önskat starta eget vid sju tillfällen. Tre medarbetare har deltagit, två vid starta-eget kurs och en vid anbudsseminarium.

☒ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Dagsutflykter erbjöds alla äldre under sommaren. Flera bussresor genomfördes, en för allmänheten över 65 år, en för anhängvårdare tillsammans med den anhörige, tre bussar för profilboenden, en för dagverksamhetens gäster med anhöriga. När det gäller bussresan för boenden på Sättra med demenssjukdom, var erfarenheterna att de blev väldigt oroliga av utflykterna. Slutsatsen är att anordna fler aktiviteter på gården och färre bussturer för den målgruppen nästa sommar.

☒ Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Alla boende har erbjudits utevistelse regelbundet. På sommaren har de sommararbetande ungdomarna varit ute med många av de boende.

☒ Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

På samtliga enheter inom äldreomsorgen pågår projekt för att utveckla kunskap i vård-svenska. Insatsen är mycket uppskattad av såväl deltagare som enhetschefer och kommer att fortsätta även under 2011.

☒ Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Skärholmens servicehus har omvandlat 44 lägenheter till trygghetsboende. I januari 2012 planeras 144 lägenheter vara färdigställda och 2013 planeras ytterligare 41 lägenheter vara färdigställda.

☒ Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Den enskildes genomförandeplan beskriver de sociala aktiviteter som man vill delta i. Varje enhet på Sättra vård- och omsorgsboende har ett aktivitetsombud som ansvarar för aktiviteterna på enheterna. De större gemensamma aktiviteterna sker i gemenskap i dagverksamhetens lokaler. På profilboendena hålls regelbundna aktiviteter anpassade för målgruppen.

☒ Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

De flesta av äldreomsorgens medarbetare har grundutbildning. Hemtjänsten har erbjudit en medarbetare grundutbildning under året.

☒ Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelen erbjuder samtliga invånare över 75 år, 6 timmar kostnadsfri vaktmästarservice per år.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att nyrekrytering till missbruk ska minska.

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen bidrar till minskad konsumtion av alkohol och narkotika genom folköls- och tobakstillsynen och arbetet mot langning. Åtgärder för att bekämpa narkotikabruket har inarbetats i stadsdelens lokala "Tobaks-, alkohol- och narkotikapolitiska handlingsplan".

I samarbete med polisen har tre utbildningar om droger, tecken och symptom genomförts för stadsdelens personal samt för personal i skolor och bostadsbolag. Utbildningen har även erbjudits till kontaktpersoner.

Fältverksamheten har utvecklat det drog- och brottsförebyggande arbetet inom ramen för "UNG Lika till Lika" som är ett mentorsprogram. Målet är att öka antalet unga som anammar en restriktiv attityd till våld, tobak och droger. I utredningsarbetet har speciella frågeformulär använts för att tidigt fastställa skadligt drickande och standardiserade intervjuetoder där problemområden som alkohol och narkotika identifieras. Enligt senaste Stockholmsenkäten (2010) har unga som väljer att helt ta avstånd från alkohol ökat i Skärholmen.

Förskole- och fritidsenheterna har nolltolerans gällande droger och alkohol. Förskolan har aktivt arbetat för att stärka barns självkänsla i syfte att förebygga ett framtida missbruk. Om en drogpåverkad vårdnadshavare kommer till förskolan, anmäls detta till socialtjänsten. Fritidsenheten har arbetat för att vara ett attraktivt drogfrött alternativ för ungdomarna.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> ■ Antal avslutade insatser som utvärderats med hjälp av ASI. 	45	75	2010

Kommentar:

Den låga graden av måluppfyllelse förklaras med den pågående metodutvecklingen av ASI inom missbruksvården, där rutiner för dataregistrering i Paraplyet ännu inte implementerats i tillräckligt hög grad. ASI-uppföljningsintervjuer ska göras i samtliga möjliga fall efter avslutade missbruksvårdsinsatser, alternativt var sjätte månad. Undantag från intervjuförfarande kan vara att klienten inte vill delta eller är i sådant tillstånd att data inte kan anses vara tillförlitliga.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Stadsdelen ska utforma aktiviteter mot det ökade drogbruket bland ungdomar 	2009-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Staden beslutade i november om ett nytt tobaks-, alkohol- och narkotikapolitiskt handlingsprogram. Skärholmens stadsdelsnämnd har även en lokal handlingsplan, där det fastställs konkreta och praktiska åtgärder för olika verksamheter när det gäller tobak, alkohol och narkotika. Inom förskole- och fritidsverksamheterna råder nolltolerans för droger och alkohol. Fritiden arbetar för att vara ett attraktivt drogfritt alternativ för ungdomarna.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga för att trygga en positiv social utveckling.

● Uppfylls helt

Det förebyggande arbetet har skett i samarbete, inom och utom stadsdelen, med myndigheter och organisationer som möter barn och ungdomar i sin verksamhet. Internt forum har samordnat insatser från olika verksamheter för enskilda barn och unga med stora hjälpbehov. I Komet har socialsekreterare och medarbetare från skolan arbetat med föräldraträningsprogram för föräldrar till barn och unga i olika åldrar. Totalt har 25 föräldrar deltagit i fyra grupper. För att rekrytera föräldrar har vi satsat särskilt på information och marknadsföring i förskolor och skolor. Inom förskolan har medarbetare utbildats i "vägledande samspel" för att öka kompetensen hos den personal som håller i föräldraträffar. Fältverksamheten arbetar uppsökande för ungdomar och har genomfört aktiviteter som skolträffar, United Dancers och Ung/Lika till lika, ett mentorsprogram. Ungdomsmottagningen verkar förebyggande och utåtriktad med fokus på sex och samlevnad och psykosociala frågor för unga 12-22 år.

Barn och unga under 15 år som misstänks för sitt första brott uppmärksammas genom att de tillsammans med vårdnadshavare kallas till samtal hos socialtjänsten så snart anmälan inkommit. Samtalen har genomförts tillsammans med polis. Ett

snabbt agerande har visat sig ha god effekt. Inga ungdomar har återanmälts under året.

I februari startade i samarbete med polis och åklagare *Utredningscentrum för unga lagöverträdare* (över 15 år). Socialtjänsten har deltagit vid alla polisförhör, genomfört utredning och yttranden. Projektet har drivits som en försöksverksamhet och har fallit väl ut. Handläggningen av ungdomar som är misstänkta för brott har blivit mer effektiv och handläggningstiderna hos socialtjänst, polis och åklagare har blivit kortare. Samarbetet mellan de olika myndigheterna har förbättrats avsevärt och förståelsen för de olika yrkeskategoriernas ansvar och arbetsuppgifter har ökat. Under arbetets gång har en samsyn etablerats vilket gjort det möjligt att på ett bättre sätt ta tillvara allas resurser i det konkreta arbetet. Under året har 64 ungdomar anmälts misstänkta för brott, varav sju flickor, och 58 utredningar har inlett. De dominerande anmälningsorsakerna har varit misshandel och narkotikabrott.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> Andel unga med beslutade insatser inom Team 127 	70,69 %	70 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Team 127 är stadsdelens egen öppenvårdsresurs bestående av familjebehandlare. Teamet arbetar med evidensbaserade behandlingsmodeller som har stöd i forskning och bygger på erfarenhet av ungdomar med en komplex problembild av våld, kriminalitet och eller missbruk. En aktuell fråga under sommaren var att bidra till en bra struktur för ungdomarna under lovet eftersom mycket ledig tid kan vara en riskfaktor. I samarbete med Uppis (Ung på praktik i Skärholmen) ordnades praktikplatser för ungdomar både under sommarlov och jullov. Detta fungerade bra förutom i några fall där ungdomarna varit för unga för att klara praktikplatsens krav. Under året har 41 ungdomar fått insatser genom Team 127 inklusive Uppis. För 17 ungdomar har öppenvårdsinsatser köpts av externa vårdgivare.

<ul style="list-style-type: none"> Andel unga som kommit till samtal på kallelse från socialtjänsten efter underrättelse från polisen om misstänkt förstagångsbrott 	90,91 %	90 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	---------	------	----------------------------

Kommentar:

55 ungdomar under 15 år har kallats på grund av misstänkt förstagångsbrott, varav 49 kommit för samtal.

<ul style="list-style-type: none"> Andel återanmälningar på unga som tidigare kallats till socialtjänsten för samtal inom ett dygn från polisens underrättelse om misstänkt förstagångsbrott, under innevarande år . 	0 %	0 %	2010
---	-----	-----	------

Kommentar:

Inga av de ungdomar som kallats under året har återanmälts.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Alla nya familjehem ska ha fått</p> <ul style="list-style-type: none"> grundutbildning innan de godkänns som familjehemsföräldrar och får uppdrag. <p>Kommentar: Alla familjehem har fått grundutbildning eller kommer att slutföra utbildning inom kort. Nya familjehem ska ha genomfört grundutbildning för att bli godkända. Detta är inte alltid möjligt till exempel när det gäller släktingplaceringar som får utbildning så snart det ges tillfälle. Tre medarbetare har utbildats för att själva kunna ge grundutbildning till familjehem och därmed höja kvaliteten i familjevården. Under året har 18 barn och unga placerats i familjehem, varav hälften hos släktingar. Fem var ensamkommande flyktingbarn i åldrarna 8-17 år.</p>	2008-01-01	2013-12-31	
<p>Barn och unga som grips eller omhändertas misstänkta för sitt första brott</p> <ul style="list-style-type: none"> ska tillsammans med vårdnadshavare inom ett dygn från polisens underrättelse, kallas till samtal hos socialtjänsten. <p>Kommentar: Barn och unga under 15 år som anmäls misstänkta för sitt första brott har tillsammans med vårdnadshavare kallats till samtal hos socialtjänsten. Samtalen har skett tillsammans med polis. 55 anmälningar om misstänkt förstagsångsbrott har inkommit, varav 17 ungdomar kallats inom ett dygn, resterande inom 2-3 dygn på grund av administrativa rutiner. 90 % av ungdomarna har kommit på kallelse. Ungdomar över 15 år handläggs av utredningscentrum där socialtjänsten medverkar redan vid polisförhöret.</p>	2008-01-01	2013-12-31	
<p>Stadsdelsförvaltningen ska arbeta med</p> <ul style="list-style-type: none"> evidens- och kunskapsbaserade metoder. <p>Kommentar: Evidens- och kunskapsbaserade metoder och insatser används så långt det är möjligt i socialtjänstens verksamheter. Implementeringen av BBIC har fortsatt och bedömningen är att vi om ett år uppfyller kraven för att ansöka om licens hos Socialstyrelsen. I utredningsenheterna har socialsekreterare utbildats i metoder för bedömning av risk- och säkerhetsfaktorer när det gäller barn och unga. Kompletterande bedömningsinstrument och screeninginstrument används i utredningar för ungdomar. Stadsdelen har deltagit i Socialstyrelsens försöksverksamhet för utveckling av bedömningsinstrument avseende våldsutsatta kvinnor och män. I ungdomsteamet Team 127 arbetar familjebehandlarna med evidensbaserade behandlingsmodeller som har stöd i forskning. Personal inom olika områden är utbildade i Komet, föräldraträningsprogram, och ART (Aggression Replacement Training), social färdighetsträning.</p>	2008-01-01	2013-12-31	
<p>Stadsdelsförvaltningen ska erbjuda stöd och hjälp till vuxna och barn, som är</p> <ul style="list-style-type: none"> utsatta för våld eller hot om våld inom familjen 	2008-01-01	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Stadsdelen har ett handlingsprogram mot familjerelaterat våld. Avsikten med programmet är att socialtjänst och polis ska kunna agera snabbare och att den som misstänker våld i hemmet ska våga anmäla. Stadsdelen har även en lokal handlingsplan för kvinnofrid och en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. I stor utsträckning är våld ett inslag i problembilden i familjer, men även bland unga. Anmälningar som rör våld mot kvinnor och barn har under flera år varit många och är den största enskilda utredningsorsaken, 32 %, av samtliga inledda utredningar. I Athena samarbetar flera stadsdelar för kvinnor som utsatts för våld, 20 kvinnor från Skärholmen har under året fått hjälp av "kvinnostödjare". Riskbedömningar görs i ärenden där det förekommer våld eller hot om våld. Vid behov erbjuds skyddat boende, 14 mödrar med 19 barn har varit placerade i skyddade boenden. Barn som bevittnat våld har fått samtal enligt Trappan-modellen. Personal inom olika områden har arbetat med våldsproblematik inom familjen med hjälp av ART (Aggression Replacement Training), social färdighetsträning och i Komet, föräldraträningsprogram. I behandlings arbetet med ungdomar (Team 127) skräddarsys behandling utifrån vilken sorts våld den unge tillgriper. Teamet har även arbetat med familjer där familjevåld varit ett inslag sedan generationer tillbaka. I projektet "Barn i svåra vårdnadsstrider" har föräldrar fått hjälp att hitta lösningar vid allvarliga vårdnadskonflikter. Biståndsbedömare och boendestödjare har genomgått utbildning för att upptäcka våld i målgruppen psykiskt funktionsnedsatta och ge adekvat stöd vid behov. Förskole- och fritidsverksamheterna har utarbetat särskilda rutiner och handlingsplaner som hjälp vid oro för att barn far illa.

Stadsdelsnämnden ska erbjuda konsultativa samtal med personal inom förskola, skola och fritid om barn som kan vara i behov av stöd.	2008-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Mottagningsgruppen har under hela året haft cirka 635 rådgivande samtal som rört barn och unga med tjänstemän från olika verksamheter i stadsdelen, varav drygt hälften från förskola, skola och fritid.

Öppenvårdsinsatser för familjer och deras nätverk i närmiljön ska öka.	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Stöd och behandling ska då det är möjligt erbjudas i öppenvård för att minska behovet av institutionsvård och att insatserna bättre ska motsvara barns och ungas behov, där det naturliga nätverket ingår. Nätverket med familj, skola och fritid spelar en viktig roll för att behandlingsinsatserna ska ge bra resultat. Stadsdelen har de senaste åren utvecklat egna öppenvårdsalternativ. Öppenvård för barn, ungdomar och deras familjer har genomförts av ungdomsteamet Team 127 och av boendestödjare för unga i träningslägenhet. Framnäsgruppen AB har utfört familjebehandling i närmiljön på stadsdelsnämndens uppdrag (55 familjer med 74 barn). Totalt 155 barn och unga har fått insatser genom stadsdelens egen öppenvård (75 % av alla i öppenvård). Insatser har köpts av externa vårdgivare för 51 barn och ungdomar med speciella behov. Därutöver har stadsdelen en omfattande verksamhet med kontaktfamiljer och kontaktpersoner som omfattat 80 barn och unga. Antalet barn som fått insatser och proportionerna mellan egen och köpt öppenvård har varit i stort sett samma som föregående år.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar med sociala och förebyggande insatser för att trygga och säkra de äldres livssituation.

● Uppfylls helt

Sätra vård- och omsorgsboende har ökat antal riskbedömningar markant. Rutiner för hälso- och sjukvård har uppdaterats på Sätra vård- och omsorgsboende. Ett projekt för att säkerställa hanteringen av läkemedel på Sätra vård- och omsorgsboende har startat i samarbete med Apoteket farmaci. Alla äldre över 75 år som bor i stadsdelen erbjuds avgiftsfri "fixartjänst", en vaktmästarservice som hjälper till med enklare sysslor som kan vara riskfyllda för äldre personer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Alla äldre som flyttar in till vård- och omsorgsboenden och servicehus får erbjudande om riskbedömningar kring fall (Downton fallindex), nutrition (MNA), trycksår (Modifierad Nortonskala) och inkontinens (enligt gällande vårdprogram)	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Under perioden har antalet riskbedömningar kartlagts kring fall, nutrition och trycksår för 128 personer på Sätra vård- och omsorgsboende. 100 % har en riskbedömning av trycksår (Modifierad Nortonskala), 100 % har en riskbedömning kring fall (downton fallindex) och 100 % har en riskbedömning kring nutrition (MNA).

Sjuksköterskeorganisationen har setts över och flera åtgärder har vidtagits för att säkra sjuksköterskornas arbetsprocesser. Sätra vård- och omsorgsboende har i samverkan med Apoteket farmaci startat ett projekt för att förbättra rutiner med mera för att säkerställa hela kedjan kring läkemedelshanteringen.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden har en boendekedja för socialt utsatta personer, från hemlöshet till eget kontrakt

◆ Uppfylls delvis

Stadsdelsförvaltningen har samordnade insatser för individen för att denne successivt ska kunna klara ett eget boende. Det kan vara långa processer via behandlingshem, skuldsanering, träningsboende och stöd i boendet, ekonomiskt bistånd, "egna medel-insatser", och arbetsträning. Inom individ och familj har vi erbjudit tränings- och försöksboende för vuxna och ungdomar. Bostödsenheten har erbjudit brukarna socialt och pedagogiskt stöd som anpassats till varje individ utifrån en handlingsplan. Syftet har varit att brukarna ska få större kunskap om hur samhället fungerar och därmed kunna delta och påverka sitt liv och sin omgivning. Personerna ska kunna klara eget boende utan störning och betala hyran i tid med hjälp av det stöd som förvaltningen gett. Flera har även fått stöd för att kunna behålla sin bostad. Hyresrådgivaren har arbetat uppsökande för att förhindra onödiga vräkningar. Inom socialpsykiatrin har boendestöd i egna lägenheter och tillgång till försöks- och träningslägenheter erbjudits.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
■ Andel personer som får eget boende	25 %	60 %	2010

Kommentar:

Åtta personer har bott i försökslägenhet, två har fått ta över sina kontrakt efter att ha bott tillräckligt länge (minst 1 år). Tre personer har fått sina försökslägenheter i november och en i juli 2010 och kan ännu inte få ta över kontraktet. Två personer inom socialpsykiatrin har fått sina beslut förlängda då man bedömt att de behöver längre tid.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● I samspel med fastighetsägarna utvecklar stadsdelsnämnden arbetssätt som motverkar hemlöshet. 	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Enheten för bostöd har haft regelbundna träffar med hyresvärdar och stadsdelens hyresrådgivare har gjort hembesök tillsammans med förvaltare, hyresvärdar och kronofogdemyndigheten. Vi har strävat efter att komma in i så tidigt stadium som möjligt för att motverka hemlöshet. Hyresrådgivningsprojektet avslutades i september och är nu en del av den ordinarie verksamheten.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden möjliggör för individen att ta tillvara sina egna resurser och så långt som möjligt bli oberoende av socialtjänstens insatser.

● Uppfylls helt

Socialtjänstens mål är att stärka de resurser som finns i familj och nätverk. Vi arbetar utifrån ett lösningsfokuserat synsätt där ungdomars och familjers egna resurser tas tillvara. Familjer får hjälp med att hitta förhållningssätt och strategier för att bättre kunna hantera sina svårigheter. Vi fokuserar på skola och familjerelationer som utgör starka skyddsfaktorer. Att använda sig av det sociala nätverket har en normaliserande effekt och bidrar till att barn, unga och deras familjer klarar sig utan socialtjänstens insatser. Det sociala nätverkets delaktighet har visat sig betydelsefullt för att nå behandlingsmålen. Stor vikt ges evidens- och kunskapsbaserade metoder och insatser. I utrednings- och behandlingsarbetet har olika metoder för bedömning av risk- och skyddsfaktorer, motiverande samtal, MI, använts för att motivera till förändring och ART, social färdighetsträning. Familjer har fått hjälp genom föräldraträningsprogrammet Komet. Inom familjerätten har ett stort antal samarbetsamtal med föräldrar om vårdnad och umgänge genomförts.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden skapar förutsättningar för ökad självständighet och delaktighet

◆ Uppfylls delvis

Under den sista delen av 2010 arbetade stadsdelens alla enheter hårt för att uppdatera genomförandeplanerna med ett mycket gott resultat. Alla kunder/boenden ska ha en genomförandeplan där deras egna önskemål om hur insatserna ska utföras ska framgå.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
☐ Andel genomförandeplaner som följs upp och uppdateras minst 1 gång per år	69,62	95 %	2010

Kommentar:

Sättra vård- och omsorgsboende har arbetat hårt med att uppdatera alla genomförandeplaner och ligger nu på 100 %. Alla andra enheter har satsat resurser för att öka antalet aktuella genomförandeplaner och har kommit upp till 92-96 %
Genomförandeplanen ska upprättas 14 dagar efter starten av insatsen och det kan ibland bli en viss fördröjning när genomförandeplanen ska signeras av brukaren och skickas tillbaka till utföraren. Den statistik som beställarenheten redovisar är uppgifter från interna utförare och den ligger på en mycket lägre nivå. Inom äldreomsorgen 49 % (mätning i mars) och inom stöd till personer med funktionsnedsättning på 53 %

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Kvalitetssystem, rutiner och dokumentation säkerställs och utvecklas på alla enheter	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Alla enheterna inom stadsdelens äldreomsorg har arbetat med att förbättra dokumentationen. På Sättra vård- och omsorgsboende har en medarbetare träffat all personal för att gå igenom hur man använder systemen för dokumentation. Enhetscheferna har handlett medarbetarna i hur och vad man skriver.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden tar hänsyn till brukarnas egna önskemål

● Uppfylls helt

Brukarnas delaktighet är något som stått i fokus inom alla verksamheter inom äldreomsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning. Genomförandeplanerna är ett viktigt kvitto på detta. Hänsyn till brukarnas synpunkter tas från det lilla till det stora, det kan handla om att välja färg på byxorna som ska bäras till stora övergripande frågor som tas upp på boendekonferenser, brukarråd eller anhörigmöten. När verksamhetsplanen skrivs analyserar enhetscheferna resultatet av brukarenkäterna och låter resultatet sedan påverka utformandet av kommande åtaganden.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden tillvaratar, tillsammans med förskola, skola, socialtjänst och familjen samt övriga aktörer, t ex polis, föreningsliv och nätverk, de gemensamma resurserna så att barn och unga kan växa upp till självständiga vuxna.

● Uppfylls helt

Genom samverkan ska socialtjänsten tidigt uppmärksamma de barn som är i behov av insatser. Samarbete sker med myndigheter och organisationer som möter barn och ungdomar i sin verksamhet. Stadsdelen har en strukturerad organisation för samverkan i varje stadsdelsområde. Internt forum har varit en instans för att samordna stadsdelens olika resurser för enskilda barn och ungdomar med stora hjälpbehov, där även skolorna deltagit. En översyn av formen för internt forum har påbörjats. I Komet har socialsekreterare och personal från skolan arbetat med föräldraträningsprogram. Socialtjänsten har haft drygt 300 rådgivande samtal med tjänstemän från förskola, skola och fritid om barn som kan vara i behov av socialtjänstens insatser. I början av året startade ett nytt samarbete med polis och åklagare i form av utredningscentrum för unga lagöverträdare där målet har varit att agera snabbt då unga gripits för brott.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Andelen klass 7 i Skärholmen som Ungdomsmottagningen träffar under året	100 %	100 %	2010

Kommentar:

Ungdomsmottagningen har träffat alla skolors elever i år 7, vilket innebär 18 klasser, under det senaste läsåret HT 09 och VT 10. Detta är inklusive friskolor. Inga uteblev.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Barns och ungas familj och nätverk ska tillvaratas i den individuella planeringen av stöd och insatser	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Barns och ungas sociala nätverk kartläggs i alla utredningar. I planeringen av insatser undersöks vilka behov som kan tillgodoses av närmiljöns resurser. Genomförandeplaner i BBIC görs vid alla insatser så att föräldrars och ungas delaktighet i planeringen blir tydlig. Inom familjevården arbetar man för att föräldrarna ska vara delaktiga i familjehemsplaceringen och aktivt delta i planeringen för umgänge med barnet. I behandlingsarbetet med ungdomar har i varje nytt ärende använts ett självskattningsformulär som visar brister och styrkor hos den unge, familjen och dess nätverk.

● Förskola, socialtjänst och fritid samverkar med skola, föräldrar, polis och föreningar kring barn och unga.	2008-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Det strukturerade samarbetet mellan förskola, skola, fritid, polis med flera har fortsatt med lokala samverkansforum i alla stadsdelsområden och ett övergripande forum för chefer. Under året har 24 forum genomförts och därutöver fyra styrgruppsmöten. En utvärdering av stadsdelens modell för samverkan har gjorts av Örebro universitet. Utvärderingen visade på ett antal faktorer i Skärholmens samverkansorganisation, som främjar samverkan, till exempel tydlig och formell förankring, beredskap att utforma rutiner och riktlinjer för ärenden där fler aktörer är berörda och gemensam kompetensutveckling. Utvärderingen resulterade i att strukturen inför höstterminen ändrades genom att områdesindelningen togs bort och antalet samverkansforum utökades.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden verkar för att tillgängliggöra offentliga lokaler och verksamheter i enlighet med det Handikappolitiska programmet för Stockholms stad

● Uppfylls helt

Förvaltningens offentliga lokaler är handikappanpassade och tillgängliga för alla medborgare. Nya förskolor och fritidslokaler anpassas enligt rådande byggnormer, de gamla byggs om när det blir aktuellt. Vid nybyggnation av bostäder använder LSS bostäder AB Svensk Byggtjänsts och Hjälpmedelsinstitutets handbok "Bygg ikapp Handikapp" som är ett komplement till Boverkets byggregler. "Bygg ikapp Handikapp" innebär en höjd norm för tillgänglighet. Vid all parkupprustning tas alltid hänsyn till tillgängligheten.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen har genomfört en medarbetarenkät under hösten där resultatet visade ett nöjd medarbetarindex (NMI) på 64, vilket är något under förvaltningens eget årsmål men över KF:s årsmål.

Förvaltningens sjukfrånvaro har minskat och årsmålet är uppfyllt. I verksamhetsberättelsen 2009 var siffran 9,8 %, i tertialrapport 2 2010 var den 8 % och i verksamhetsberättelsen 2010 är den nu 7,7 %. Förvaltningen arbetar aktivt med rehabiliteringsprocessen och anlitar Previa för arbetsförmågeutredningar vilket har resulterat i att långtidssjukfrånvaron minskat. Däremot ser vi en viss ökning i kort- och mellantidssjukfrånvaron. För chefsutveckling har vi arrangerat flera inspirationsföreläsningar i kreativitet och kundfokus, för chefer och specialister. Vi har infört ett nytt forum för förvaltningens chefer, "profet i eget land", där vi lyfter fram goda exempel ur våra verksamheter, så att alla kan inspireras och lära av deras arbete. Alla nya chefer deltar i stadens utbildning "Chefskörkort". Vi deltar i stadens chefseminarium och tar tillvara de utbildningar som staden erbjuder. Vi har tagit in handledare och coacher vid behov. Inom förvaltningen har samtliga medarbetare en individuell kompetensutvecklingsplan vilken diskuteras fram under

medarbetarsamtalen. Vi tar tillvara medarbetarnas erfarenhet och kunskap och utgår från förvaltningens värdegrund och möter varandra med respekt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
NöjdMedarbetarIndex ♦ (alla nämnder/bolag)	64	65	62	2010

Kommentar:

Förvaltningen har genomfört en medarbetarenkät med hjälp av utrednings- och statistikkontoret under hösten. Delar av den redovisas i verksamhetsberättelsens bilaga "uppföljning av jämställdhets- och mångfaldsplan". Resultatet visar att medarbetarna vid Skärholmens stadsdelsförvaltning ger ett klart godkänt betyg för arbetsförhållandena. Nöjd Medarbetar Index (NMI) är 64, vilket är oförändrat jämfört med förra årets mätning, men under uppsatt mål på 65.

Övertalighet och organisationsförändringar kan ha påverkat trivseln negativt, trots satsningar på till exempel teambildning inom äldreomsorgen. Vi kan se att resultatet för äldreomsorgen, NMI 59, har påverkat det totala indexet negativt, medan förskolans satsningar på att tydliggöra målstyrning och ledarskap kan ha bidragit till ett högre NMI, 67.

Sjukfrånvaro (alla ● nämnder/bolag)	7,7 %	7,8 %	5,0 %	2010
--	-------	-------	-------	------

Kommentar:

Årsmålet är uppfyllt vilket tyder på att verksamheternas olika insatser för att minska sjukfrånvaron har gett resultat. Fortsatta satsningar i syfte att minska sjukfrånvaron ytterligare kommer att göras 2011.

NÄMNDMÅL:

Andelen medarbetare med adekvat utbildning ökar

● Uppfylls helt

Inom Skärholmen genomförs årligen medarbetarsamtal enligt Stockholms stads mall med alla medarbetare och i samband med dessa tas individuella kompetensutvecklingsplaner fram.

Vi har arbetat på flera sätt med utveckling av Skärholmens chefer. Våra chefer deltar i stadens chefseminarium och tar tillvara de utbildningar som staden erbjuder. Vi har tagit in handledare och coacher vid behov. Vi har arrangerat flera inspirationsföreläsningar för både chefer och specialister. Vi har infört ett nytt forum för förvaltningens chefer, "profet i eget land", där vi lyfter fram goda exempel ur våra verksamheter.

Inom förskola och fritid var kompetensutveckling och rekrytering av fler förskollärare strategiska frågor för 2010. För att trygga en fortsatt personalförsörjning inom förskolan erbjuds personalen pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. De medarbetare som behöver förbättra sin yrkessvenska för att kunna studera vidare erbjuds språkstödande utbildning. Samtliga rektorer i Skärholmen genomgår en rektorsutbildning.

Cheferna inom omsorgen om äldre deltar i stadens chefsatsning för äldreomsorgen. Chefer och medarbetare deltar även i ett äldrepedagogiskt projekt tillsammans med Äldreförvaltningen och Skarpnäck. Omsorgen om äldre nådde vid tertial 2 årsmålet om 87 % omsorgspersonal med grundutbildning.

All personal inom individ och familj har adekvat utbildning det är en förutsättning för anställning inom individ och familj. Prioriterad kompetensutveckling är utbildning i evidens- och kunskapsbaserade metoder.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling för att kunna möta de föränderliga krav som ställs i arbetet	2008-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Inom förskolan har medarbetarna gått olika kompetens-, grund- och fortbildningar. Vid utvecklingssamtalen har genomgång skett av varje medarbetares utvecklingsplan. Förskolelyftet, förskollärautbildning, utematematik, studiebesök på andra förskolor, första hjälpen, brandutbildning, föreläsning i utepedagogik, pedagogisk dokumentation, tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling samt vägledande samspel är några exempel inom förskolan.

Alla medarbetare inom individ och familj har adekvat utbildning och ges kontinuerligt möjlighet till kompetensutveckling och vidareutbildning.

Inom omsorgen om äldre och stöd till funktionshindrade arbetar cheferna med individuella kompetensutvecklingsplaner. Vid medarbetarsamtalen används Stockholms stads mall för medarbetarsamtal där den individuella kompetensutvecklingsplanen ingår. LSS bostäder och Assistansenheten deltar i stadens projekt CARPE och tar del av utbildningar inom flera områden, utbildningarna kan vara på gymnasie- eller högskolenivå. Äldreomsorgens utförarenheter har fortbildat personalen i äldrepedagogik och salutogent förhållningssätt. Beställarenheterna har gått på stadens utbildningar för biståndsbedömare.

NÄMNDMÅL:

Hälsan ökar och sjukfrånvaron minskar.

◆ Uppfylls delvis

Sjukfrånvaron har minskat från 9,8 % i verksamhetsberättelsen 2009 till 7,7 % 2010, det innebär 2,2 % -enheter. 2008 var sjukfrånvaron 12,3 %. Förvaltningen har haft särskild fokus under året inom gruppen långtidssjukskrivna, vilket även visar sig för utfallet som nu är nere på 3,78 %. I första hand har personer med längst sjukskrivningstid och mest komplexa diagnoser omfattats av insatser, bland annat genom särskilda arbetsförmågeutredningar av Previa. Även i övriga fall har förvaltningen genomfört åtgärder i enlighet med den av Stockholms stad beslutade rehabiliteringsprocessen.

Korttids- och mellansjukfrånvaron har ökat något och ligger strax över uppsatta mål. Många insatser har gjorts i syfte att minska dessa. Tidiga samtal mellan chef och medarbetare liksom ansvar för den egna hälsan har varit viktiga utgångspunkter för arbetet. Förskolorna har fortsatt samarbetet med MedHelp, Previa och

Försäkringskassan samt hälsocoacher, vilket har gjort att sjukskrivningar har minskat.

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att höja frisktalet under 2011.

Rökfri arbetsplats och en rökfri arbetstid i Skärholmen 2010

I Skärholmen har verksamheterna aktivt arbetat för att säkerställa en rökfri arbetsplats och en rökfri arbetstid utifrån stadens riktlinjer. Inom alla avdelningar har medarbetarna informerats om riktlinjerna, exempelvis på APT-möten, i samverkan eller på andra möten. Medarbetarna har även fått information om hur de kan få hjälp med sin rökavvänjning.

Riktlinjerna har generellt sett inte skapat några diskussioner eller negativa synpunkter, medarbetarna har accepterat och följt direktiven. Medarbetare som röker har erbjudits stöd för rökavvänjning och många har tackat ja. Medarbetare som har brutit mot förhållningsreglerna har fått påminnelser och tillsägelser. Någon statistik finns dock inte framtagen för detta.

Inom äldreomsorgen har rökning på arbetstid minskat markant. Rökstoppet har dessutom gjort det lättare för chefer att ta upp frågor som är kopplade till rökning och rökluft hos brukarna.

Eftersom rökning är ett allvarligt hälsoproblem kommer Skärholmens stadsdelförvaltning även i fortsättningen att stödja medarbetare som röker med rökavvänjning.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
◆ Andel korttidssjukfrånvaro	3,09 %	2,8 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Korttidssjukfrånvaron har ökat och nämndens årsmål nås inte. Regelbundna uppföljnings- och stödsamtal har skett med medarbetare som har hög frånvaro. Många insatser har gjorts för att följa upp och förebygga orsaker till korttidsfrånvaron. Samarbete har skett med Medhelp och företagshälsovården. Enheterna kommer att fortsätta arbetet med analyser och olika insatser för att höja frisktalet under 2011.

● Andel långtidssjukfrånvaro	3,78 %	4 %	Verksamhetsberättelse 2010
------------------------------	--------	-----	----------------------------

Kommentar:

Inom förvaltningen har långtidssjukfrånvaron sjunkit markant från 6,21 % 2009 till 3,78 % 2010 och vi klarar nämndens årsmål. Under året har varje arbetsledare följt upp långtidssjukskrivna personer tillsammans med försäkringskassan, Previa och HR-specialisterna.

■ Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,35 %	1 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	--------	-----	----------------------------

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Under året har enheterna tillsammans med försäkringskassan, Previa och HR-specialisterna följt upp samtliga långtidssjukskrivna personer. Under 2011 kommer förvaltningen även att fokusera arbetet på systematisk uppföljning av sjukskrivna i mellangruppen (15 - 90 dagars sjukskrivning).

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

- Alla medarbetare ska ha tydliga roller och uppdrag 2008-01-01 2013-12-31

Kommentar:

I medarbetarenkäten framkom att för flera verksamheter hade organisation och roller blivit tydligare för medarbetarna. Förskoleenheterna har under året haft en uppföljning med en konsult och upprättat en tydlig ansvars- och uppdragsfördelning utifrån personalens olika roller i ledningen samt i arbetslagen. Inom fritidsenheten har arbetet med strukturerad och planerad verksamhet gjort att medarbetarnas roller och uppdrag blivit tydligare. Medarbetarsamtalen har också bidragit till att medarbetarnas roller och uppdrag tydliggjorts. För speciella uppdrag eller projekt formuleras särskilda uppdragsbeskrivningar.

Den nya organisationen inom samhällsservice som tagits fram under året ska bidra till att skapa tydliga roller och uppdrag.

- Friskvårdsaktiviteter ska vara möjliga för medarbetare 1 timme per vecka om arbetet så medger 2008-01-01 2013-12-31

Kommentar:

Alla medarbetare erbjuds friskvårdsaktiviteter och friskvårdstimme om arbetet så tillåter. Hälsocoacherna uppmuntrar och anordnar olika aktiviteter för medarbetarna. Arbetslagen har olika former av friskvård som teaterbesök, kultureftermiddagar, lunchpromenader, bowling, dans med mera. Massagestolar, gästavar, stegräknare med mera har köpts in för att stimulera personalen att utöva friskvård. Förvaltningen har tagit fram en broschyr "Skärholmens hälsopolicy" som stöd till chefer och medarbetare.

- Vi främjar delaktighet och ökad hälsa 2008-01-01 2013-12-31

Kommentar:

Verksamheterna arbetar aktivt för att göra alla medarbetare delaktiga i arbetet. Medarbetarna uppmuntras att använda sig av friskvårdsaktiviteter. På personalmöten diskuteras vikten av att känna sig delaktig och ha ett gott arbetsklimat på arbetsplatsen. Medarbetarenkäten visade att nöjdheten med organisation, ledarskap och chefer, delaktighet, medarbetarskap, utveckling och kompetens, trivsel och arbetsklimat har ökat och ligger på en hög nivå 2010.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Vi samarbetar med försäkringskassan och företagshälsovården för att minska</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sjukfrånvaron samt genomför regelbundna uppföljningar av sjukfrånvaron vid varje enhet <p>Kommentar: Vi följer Stockholms stads rehabiliteringsprocess för att minska sjukfrånvaron och stödja personer som återgår i tjänst efter en lång tids sjukdom. Arbetet har skett i samarbete med berörd medarbetare, HR-specialist, Previa och Försäkringskassa. Inom förskola och fritid påbörjades 2009 ett projekt i samarbete med Previa, Medhelp och Försäkringskassan för att sänka sjukfrånvaron inom förskolan och projektet har fortsatt under 2010.</p>	2008-01-01	2013-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Utredningar för arbetsförmåga för att minska långtidssjukfrånvaro. <p>Kommentar: Under 2010 har förvaltningen avsatt 1 mkr för arbetsförmågeutredningar hos Previa. Utredningarna har gett oss ett bra underlag för att arbeta vidare i rehabiliteringsprocessen och resulterat i flera avslut av anställningar eller återgång i arbete.</p>	2010-04-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Som chef i Skärholmens stadsdelsförvaltning är man omvärldsorienterad, arbetar med ständiga förbättringar och tar tillvara olikheter och mångfald

- Uppfylls helt

Skärholmen har arrangerat flera inspirationsföreläsningar i kreativitet och kundfokus för både chefer och specialister. Vi har infört ett nytt forum för förvaltningens chefer, "profet i eget land", där vi lyfter fram goda exempel ur våra verksamheter, så att alla kan inspireras och lära av deras arbete. Dokumentation från föreläsningarna publiceras på Skärholmens intranät så att alla medarbetare ska kunna läsa och inspireras. Alla nya chefer deltar i stadens utbildning "Chefskörkort". Chefer deltar i stadens chefseminarium och tar tillvara de utbildningar som staden erbjuder. Studiebesök och deltagande i övergripande nätverk i staden fungerar som inspirationskällor och kompetenshöjning. Chefer får möjlighet till handledning och coachning vid behov.

Inom förskola och fritid följer cheferna aktuell utveckling inom verksamheten och tar initiativ till kompetenshöjande insatser. De tre rektorerna inom förskolan har påbörjat en rektorsutbildning. Under året diskuteras rollerna i förskole- och fritidsenheternas ledningsgrupper samt i den övergripande ledningsgruppen.

Omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning arbetar för att öka samarbetet med olika aktörer inom området. Detta för att främja utveckling i arbetsgrupperna och inspirera till nytänkande i arbetet.

Enhetscheferna inom individ- och familjeomsorgen bevakar utvecklingsfrågor och följer redovisning av forskning och utvärdering av evidensbaserat socialt arbete.

Inom samhällsservice och administration bevakar cheferna utvecklingsfrågor och följer redovisning av forskning och utvärderingar inom respektive verksamhetsområde.

NÄMNDMÅL:
Verksamheterna utvecklas i samspel med brukare och medarbetare samt i dialog med politisk ledning i enlighet med vår värdegrund.

● Uppfylls helt

Verksamheterna har arbetat utifrån Skärholmens värdegrund. En informell dialog mellan brukare, barn, unga, medarbetare och politikerna sker vid informationsnämnder, utskott och stadsdelens olika råd. Ungdomar ingår i mötesplatsernas styrelser. Medborgarna har möjlighet att lämna förslag, klagomål och synpunkter som kan leda till direkta förändringar i verksamheten. Brukarundersökningar i form av enkäter genomförs årligen. Informationsmöten med stadsdelens äldre medborgare och deras anhöriga, genomförs varje år. Utifrån förskolans läroplan samt de politiska uppdragen utvecklas verksamheten kontinuerligt av personal, barn och föräldrar tillsammans. Barn och föräldrar görs delaktiga i planeringen av verksamheten. Verksamheterna inom omsorg om äldre och stöd till funktionshindrade för en kontinuerlig dialog med stadsdelens handikappråd och pensionärsråd. Informationsmöten med stadsdelens äldre medborgare och deras anhöriga, genomförs varje år. I det dagliga arbetet inom individ och familj diskuteras bemötande av klienter och samarbetspartners kontinuerligt. Vi för diskussioner om etik och moral i det sociala arbetet och arbetar utifrån stadsdelens värdegrund.

NÄMNDMÅL:
Vi tar tillvara olikheter och mångfald

◆ Uppfylls delvis

Inom förvaltningen är målsättningen att ta tillvara medarbetarnas erfarenhet och kunskap oavsett ålder, kön och bakgrund. Personalen i enheterna är i skiftande ålder, har olika erfarenheter och bakgrund. Vi beaktar dessa aspekter vid rekrytering för att sträva mot en heterogen personalsammansättning. Vi utgår från förvaltningens värdegrund och möter varandra med respekt. Vi följer stadens personalpolicy som anger inriktningen och de gemensamma ramar som vägleder medarbetare och chefer inom Stockholms stad.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
◆ Andel chefer med utländsk bakgrund	18,92 %	20 %	2010

Kommentar:

Vi uppfyller inte fullt ut nämndens indikator för målet, andelen chefer med utländsk bakgrund ligger strax under 20 %. Vi kan endast påverka denna indikator i rekryteringssammanhang, vilket inte ger oss utrymme att förändra på kort sikt. Däremot kan vi på lång sikt påverka genom att vid rekrytering till chefstjänster vid lika kvalifikationer se personer med utländsk bakgrund som meriterande, för att skapa en heterogen personalsammansättning.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Skärholmens stadsdelsnämnd bidrar till måluppfyllelsen för staden genom att redovisa ett balanserat resultat. Prognoserna för de olika verksamheterna varierar dock; förskola, vuxenvård, socialpsykiatri, arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd visar positivt resultat mot budget, medan äldreomsorg och flyktingmottagande står för de större underskotten. Bufferten om 5 mkr tas delvis i anspråk (3,4 mkr). Prognoserna under året har varit jämna, samtliga med +0 eller smärre överskott mot budget.

Kommunfullmäktiges och nämndens mål uppfylls i allt väsentligt.

Resurserna används på ett effektivt sätt i kärnverksamheterna för att medborgare och brukare ska få en bra verksamhet till hög kvalitet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Skärholmens stadsdelsnämnd redovisar i bokslutet en budget i balans, nämnden redovisar ett överskott på 7 mkr efter resultatfond, vilket är 1 % av nettoomslutningen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	98,98 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	99,2 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
● Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)	100,19 %		+/- 1 %	2010

NÄMNDMÅL:
Alla enheter anpassar sin verksamhet till brukarnas behov och efterfrågan utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

● Uppfylls helt

Verksamheternas medvetandegrad om budgethållning är hög. Cheferna följer upp budgeten månadsvis med budgetcontroller och vidtar åtgärder om avvikelser redovisas. Ekonomi och resurser diskuteras på samtliga enheters arbetsplatsträffar. Resurser och kompetens används effektivt inom ramen för tilldelad budget.

Förskolorna anpassar verksamhet och personalresurser efter antalet inskrivna barn. Kontakt sker kontinuerligt med stadsdelens köhandläggare för att beräkna antalet barn varje månad. Fritidsenheten anpassar sin verksamhet utifrån ungdomarnas behov.

Inom individ och familj har vårdkostnaderna för barn och unga minskat detta år. Åtgärder för att effektivisera verksamheten utan att minska kvaliteten är ständigt i fokus. Arbetet för att minska institutionsplaceringar och öka insatserna i öppenvård har fortsatt. Stöd och behandling planeras och genomförs i dialog med familjerna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
All personal ska få information om verksamhet och budget vid arbetsplatsträffarna	2008-01-01	2013-01-31	

Kommentar:

Information om verksamhet och budget har skett på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper varje månad.

Genomgångar av verksamhet, kvalitet och budget sker fyra gånger per år och budgetgenomgångar görs varje månad med alla enhetschefer	2008-01-01	2013-01-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Alla medarbetare har kontinuerligt fått information om verksamhet, kvalitet och budget. Budgetgenomgångar har genomförts varje månad med budgetcontroller och chefer. Kvalitetsfrågor har diskuterats i olika forum och nätverk inom och utom stadsdelen, på ledningsmöten med verksamhetschef samt på studiedagar. Förskoleenheternas ledning har fått utbildning i frågor kring ILS och kvalitetsfrågor.

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Ram

Kommunfullmäktiges ram för Skärholmen inför 2010 var 643,3 mkr. I kommunfullmäktiges avstämningsärende justerades budgeten med 1,4 mkr, vilket avsåg tillägg för prestationsförändringar till stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Under året har budgeten vidare justerats med 1,4 mkr avseende förskolor med hög hyra, samt 0,8 mkr för sommarkoloniverksamhet. Ny nettoram blev 646,9 mkr. I samband med tertialrapport 2 justerades budgetramen igen med tillägg på 19 mkr för prestationer inom förskola och omsorg om funktionsnedsatta och minskad intäktsram för statsbidrag på 19,2 mkr. Vidare tillägg för Kungssätra gruppbofastad samt IT i förskolorna. Slutlig nettoram för 2010 är därmed 687,7 mkr.

Även investeringsbudgeten har justerats, med 0,8 mkr i tillägg för parkleken Ängen.

Bokslut för stadsdelsförvaltningen totalt

Mkr

	Budget	T1	T2	Bokslut	Avvikelse
Kostnad	1 015,90	1 015,9	1 032,0	1 035,6	-19,7
Intäkt	-328,20	-358,7	-348,5	-353,7	25,5
Netto	687,70	657,2	683,5	681,9	5,8
Prestationer		-12,3	-37,1	0,0	0,0
Resultatfond		-0,2	-1,5	-1,2	1,2
Begärda budgetjusteringar		0,0	-1,1		0,0
Netto	687,70	644,7	643,8	680,7	7,0

Prestationsförändringar i T1 och T2 ingår nu i budgeten.

Bokslutet visar ett överskott på 5,8 mkr före resultatfond. Resultatfonden från 2009 har ett överskott om 9,2 mkr och till år 2011 kommer ett överskott om 8 mkr att överföras, vilket påverkar årets resultat mot budget med 1,2 mkr. Efter resultatfond blir överskottet 7 mkr, vilket redovisas som nämndens resultat.

De 7 mkr innehåller både över- och underskott. Det är förskoleverksamhet, barn- och ungdomsvård, vuxenvård, socialpsykiatri samt bistånd och arbete som främst visar överskott mot budget (summa överskott 18,1 mkr), medan äldreomsorg, flyktingmottande, stadsmiljö och förvaltningsadministration visar negativt resultat (summa -25,1).

Bokslutets nettokostnad är 681,9 mkr. Kostnaderna uppgår totalt till 1 035,6 mkr och intäkterna 353,7 mkr. I intäkterna ingår kommunövergripande (KÖV) statsbidrag på 230,8 mkr. Av kostnaderna utgör personalkostnaderna för löner och sociala avgifter 491,7 mkr, vilket är 48 % av kostnaderna. Lokalkostnader inklusive hyror är 70,2 mkr (7 %), ekonomiskt bistånd 77,1 mkr (7 %), entreprenadköp av verksamhet 303,8 mkr (29 %) och övriga kostnader 92,8 mkr (9 %). Jämfört med 2009 har andelen personalkostnader minskat med 4 % -enheter och entreprenadköp ökat motsvarande i samband med att verksamheter övergått i privat regi.

I verksamhetsprogrammet hade vi ökat intäkter och kostnader med 78,1 mkr i omslutningsökning. Kostnaderna i bokslutet blev ändå 19,7 mkr högre än budget. Även intäkterna är högre än budget, 25,5 mkr, genom ökad försäljning med mera.

Jämförelse mot föregående prognoser

Årets prognoser har varit jämna. I tertialrapport 2 har prognosens utfall (683,5 mkr) stämt väl med det slutliga utfallet i bokslutet (681,9 mkr), en skillnad bara på 1,6 mkr. Den rapporterade avvikelserna mot budget har visat överskott sedan maj månad, gradvis har summan ökat när vi kunnat se utfallet under hösten, för att i bokslutet visa +7 mkr. Effekter av budgettillägg, lägre kostnader för barn- och ungdomsplaceringar och ny prognos för ekonomiskt bistånd, gav ett mer positivt resultat, den senaste prognosen före bokslutet (månadsrapport november) redovisade ett utfall på 683,8 mkr och ett överskott med +5,5 mkr mot budget.

Bokslutets utfall är 681,9 mkr, det ligger nära både T2 och novemberprognosen. Bokslutet har lägre utfall med 1,6 mkr mot T2 och med 1,9 mkr mot novemberprognosen. Bokslutets avvikelse mot budget är +7 mkr, vilket är 1,5 mkr bättre än novemberprognosen avvikelse, bland annat för att beräknade ombyggnadskostnader inom förskolan inte har beaktats av stadsdelen.

Jämförelse med föregående bokslut

Bokslut 2008 hade ett underskott på -4 mkr mot budget. 2009 vände Skärholmen detta till ett överskott på 0,6 mkr efter resultatfond, vilket var 0,1 % av omslutningen. 2010 ökade överskottet till 7 mkr, motsvarande 1 %. Nettokostnaderna i bokslutet för år 2008 var 478,5 mkr mot 607,8 mkr år 2009 och 681,9 mkr 2010. Den stora förändringen beror på att statsbidragsintäkterna har minskat genom åren. Om vi räknar bort den kommunövergripande verksamheten med statsbidrag har nettokostnaden mellan åren 2009-2010 ökat med 25,4 mkr, nästan 3 %, främst beroende på pris- och löneökningar. 2009 var det äldreomsorgen, barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd som stod för största delarna av underskott, medan förskola, vuxenvård och socialpsykiatri hade plus. I bokslut 2010 har både barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd klarat att vända underskotten och visar nu smärre överskott.

Tabell över kostnader och intäkter i budget och bokslut, redovisat per verksamhet.

Bokslut 2010	Budget			Bokslut			Avv.
	Kostn.	Intäkter	Netto	Kostn.	Intäkter	Netto	
Verksamhetsområde							
Nämnd och förvaltningsadm.	27,2	-0,5	26,7	29,7	-1,9	27,8	-1,1
Individ- och familjeomsorg	141,6	-6,5	135,1	140,7	-13,0	127,7	7,4
Flyktingmottagande	6,7	0,0	6,7	7,2	-0,1	7,1	-0,4
Flyktingmot. och statsbidr.	1,3	-230,8	229,5	1,2	-230,8	-229,6	0,1
Stadsmiljö. inkl räntor o avskr.	11,1	0,0	11,1	12,3	-0,5	11,8	-0,7
Förskoleverksamhet	198,2	-6,9	191,3	197,3	-13,4	183,9	7,4
Äldreomsorg	281,2	-47,4	233,8	305,9	-56,5	249,4	-15,6
Omsorg om funktionsnedsatta	219,6	-32,0	187,6	217,0	-31,4	185,6	2,0
Fritid och kultur	14,3	0,0	14,3	14,7	-0,5	14,2	0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	6,0	-1,1	4,9	5,2	-2,9	2,3	2,6
Ekonomiskt bistånd	103,7	-3,0	100,7	101,0	-2,7	98,3	2,4
Övrig verksamhet	5,0	0,0	5,0	3,4	0,0	3,4	1,6
Summa före resultatfond	1 015,9	-328,2	687,7	1 035,6	-353,7	681,9	5,8
Resultatfond från 2010	0,0		9,2	0,0		0,0	9,2
Resultatfond till 2011			0,0	8,0		8,0	-8,0
Summa efter resultatfond	1 015,9	-328,2	696,9	1 043,6	-353,7	689,9	7,0

Nämnd och förvaltningsadministration

Förvaltningsadministrationen redovisar ett underskott om 1,1 mkr. Merparten beror på att budgeten inte täcker personalkostnaderna för IT-tekniker efter övergång till Volvo IT, samt personalkostnader inom staben. Vi har utökat personalen med en samhällsplanerare på grund av stor arbetsbelastning och förstärkt funktionen för handläggningen av LOIS. Även reparationer och underhåll av lokalen på Bodholmsplan orsakade oförutsedda kostnader.

Stadsmiljö med avskrivningar och internränta

Stadsmiljöverksamheten redovisar ett underskott om 0,7 mkr varav avskrivningar och internränta för parkanläggningar är -0,2 mkr och egenregiverksamheten för stadsmiljö är -0,5 mkr. Jämfört med 2009 har egenregiverksamheten fått en minskad budgetram med 0,2 mkr och ökade kostnader. För vinterväghållningen betalade vi 0,2 mkr mer 2010 på grund av snömängden. Vidare behövde förvaltningen under året anpassa alla pumphus till plaskdammar för att uppfylla det nya kravet om vattenkvalitet. Även underhåll av lekparkar kostade mer än förväntat.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten för barn och unga redovisar ett överskott om 2,3 mkr, trots en minskad budgetram med 3,9 mkr. Jämfört med 2009 har kostnaderna minskat med 11,2 mkr. Merparten, ca 9 mkr, är minskade vårdkostnader och resten är lägre kostnader för medarbetare på grund av omstrukturering.

För att minska vårdkostnaderna har satsningar gjorts för att utveckla öppenvården och hitta behandlingsalternativ i närmiljön. Utredningsenheterna och stadsdelens egna behandlingsresurser har ökat samarbetet för att minska institutionsplaceringar och förkorta vårdtiderna. Ungdomsteamet, Team 127, arbetar aktivt med placerade ungdomar och deras familjer för att placeringen ska bli så kort som möjligt. Framnäsgruppen AB utför familjebehandling m.m. på stadsdelsnämndens uppdrag. Ansträngningarna att öka insatserna i öppenvård har resulterat i färre vårddygn totalt och även i genomsnitt per barn/ungdom både på HVB (Hem för vård eller boende) och på SIS-institutioner (Statens institutionsstyrelse). Kostnaderna för institutionsvård har därmed minskat kraftigt. Många barn och unga har avslutats eller övergått till insatser som inte är lika kostsamma. Familjehem och jourhem används alltmer som alternativ till institutionsvård även för ungdomar.

Förvaltningen har systematiserat ansökningarna om ersättning från Migrationsverket för utrednings- och vårdkostnader för ensamkommande barn och ungdomar och för asylsökande. Vi har därmed fått bra kontroll över hur mycket som söks och hur mycket som beviljas. Detta har resulterat i att stadsdelen har fått ersättning för i stort sett alla sökbara kostnader (ca 30 barn och unga).

Socialpsykiatri redovisar ett samlat nettoöverskott om +4,4 mkr. Verksamheten har minskat sina kostnader med 1,5 mkr jämfört med 2009. Överskottet återfinns inom anslaget för placeringar och beror dels på en effektiv organisation och dels på kostnadseffektiva egna boenden. Vi har också ett gruppboende och ett stödboende i stadsdelen som gör att vi inte behöver placera på mer kostnadskrävande alternativ i form av hem för vård eller boende HvB.

Förvaltningen har fått 777 tkr i statsbidrag inför ny vårdreform inom socialpsykiatri. Dessa medel är överförda till 2011 då verksamheten påbörjar ett projekt om förstärkning av uppföljning och kvalitetskontroll av utförarverksamheter så vi garanterar att den hjälp vi utlovar ges. Detta är särskilt viktigt för de grupper som har stora hjälpbehov och som omfattas av den nya lagstiftningen. Projektet redovisas i VB 2011.

Vuxenvården redovisar ett överskott om +0,9 mkr. Kostnaden för vårdkostnaderna uppgår till 11 mkr vilket är 0,1 mkr lägre än 2009. Vuxenvården fortsätter att använda egna öppenvårdsinsatser (CRA-projektet) och andra kostnadseffektiva alternativ t.ex. bostöd i egen regi. Dessa åtgärder håller kostnaderna nere.

Verksamheten för bostöd redovisar en smärre underskott om 0,2 mkr.

Bistånd och arbete

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om 2,6 mkr. Vid årets början rådde osäkerhet om hur enhetens ekonomi skulle påverkas av omvärldsförändringar, främst vad gäller försäkringskassans regler om sjukersättning och sjukpenning, därför beslutades att lägga 2,4 mkr som buffert för oförutsedda kostnader. Dessa medel har inte tagits i bruk. Under 2010 har vi anställt 291 feriearbetande ungdomar 120 flera än året innan. Det ökade kostnaderna med 1,2 mkr jämfört med 2009. Förvaltningen har fått utökad ersättning för kostnaderna från Söderortsvisionen.

Prognosen för ekonomiskt bistånd inklusive handläggning visar ett överskott om 2,4 mkr varav försörjningsstöd +1,5 mkr och handläggning +0,9 mkr.

Kostnaden för försörjningsstöd har ökat med 1,4 mkr sedan förra året. Ökningen beror på att antalet biståndstagare har blivit flera, med 110 personer/månad i genomsnitt. Volymökningen kompenseras delvis av lägre medelbidrag per hushåll. Medelbidraget förändrades mellan 2009 och 2010 från 7811 kr/hushåll och månad till 7608 kr/hushåll och månad. Det lägre medelbidraget var en följd av enheten för försörjningsstöds intensiva arbete under året med uppföljning, bland annat högre kontroll om bidragstagaren söker aktivitetsstöd. Vi samverkar med Jobbtorg, arbetsförmedling, vårdcentral, vuxenpsykiatri, förtroendeläkare och stadsdelens egna enheter för att nå målet om att personer ska klara sin egen försörjning.

Överskottet på handläggningen består av lägre hyres- och personalkostnader jämfört med budgeten.

Introduktion av nyanlända flyktingar redovisar ett underskott om -0,4 mkr.

Kostnaderna för introduktionsersättningen har ökat med 1,2 mkr mellan 2009 och 2010. Antalet flyktingar har inte blivit fler i förvaltningen, men den andelen som inte var självförsörjande har gjort ökat, vilket orsakade kostnadsökning. I dagens läge har ca 75 % av våra nyanlända behov av introduktionsersättning.

Boendekostnader för nya familjer med tak-över-huvudet-garanti är höga. Andel barn i familjer med introduktionsersättning har ökat från 33 % till 35% under 2010. Våra handläggare arbetar aktivt för att lösa bostadsfrågan för bostadslösa familjer och samarbetar med Jobbtorget för att få vuxna närmare arbetslivet, vilket kan innebära bättre livskvalitet för familjerna och sänkta kostnader för förvaltningen.

Kommunövergripande verksamhet, statsbidrag för flyktingmottagande redovisar ett smärre överskott för kostnaden för handläggningen. Intäkterna däremot motsvarar budgeten. De kommunövergripande intäkterna har minskat med 48,7 mkr jämfört med 2009. De minskade intäkterna beror på uteblivet stimulansbidrag mellan februari och maj och färre antal flyktingar i Stockholm, vilket medför minskad generalschablon från Migrationsverket.

Förskola

Förskoleverksamheten visar ett överskott mot budget på +7,4 mkr före resultatfond. Från 2009 har resultatenheter ett överskott på 8,6 mkr och de för över 7,2 mkr till 2011. Efter resultatfond blir därmed överskottet +8,8 mkr.

Resultatenheterna har använt 1,4 mkr från resultatfonden för att utrusta förskolornas ute- och innemiljöer och anskaffat t ex maskiner, bord, stolar, markiser. Vi har också satsat långsiktigt framåt på utbildning för att höja kvalitén och kompetensen hos personalen på våra förskolor

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under årets alla månader.

Fritid och kultur

Verksamheten för fritid och kultur totalt visar ett överskott om 0,1 mkr. Därav har fritidsverksamheten ett underskott om -0,2 mkr som finansieras med överskott på kultur- och sommarkoloniverksamhet. Fritidsenheten har haft budgeten i balans under året men det har tillkommit konsultkostnader för ombyggnation av lokaler för öppna parkerna Ängen och Vårgården, vilket har påverkat resultatet. Under året har förvaltningen fått fondmedel för sommarkollo, LSS- och dagkolloverksamhet, vilket vi redovisar i bilagor.

Omsorg om äldre

Äldreomsorgens resultat uppgår till -15,6 mkr före resultatfond. Det utgörs främst av Sätra vård- och omsorgsboende med ett resultat om -8,9 mkr vilket inkluderar kostnader för personalpool motsvarande 5 mkr från avvecklingen av Vårbergs vård- och omsorgsboende per 1 januari 2010. Andelen boende vid Sätra med lägsta ersättningsnivå har under året varit mycket hög och vice versa för högsta nivån vilket har givit låga intäkter i förhållande till grundbemanningen. Samtidigt har det varit nödvändigt med viss förstärkning av bemanningen för att inte äventyra de boendes trygghet och välbefinnande.

Beställarenheten redovisar ett underskott om -6,3 mkr. Antalet ärenden har under året ökat från 1042 till 1112, huvudsakligen inom hemtjänst där antalet har ökat med cirka 80 stycken under året. En stor del utgörs av brukare från servicehus som har övergått till trygghetsboende men det återstår en nettoökning om cirka 40 ärenden inom hemtjänst. Kostnader för insatser i eget boende (hemtjänst + servicehus/trygghetsboende) totalt har ökat med 6,2 mkr mot budget under året.

Övriga enheter inom äldreomsorgen (Öppen hemtjänst, Dagverksamhet och Profilboenden) redovisar överskott mot budget. Omvandlingen av Skärholmens servicehus till trygghetsboende har medfört minskade kostnader och ett positivt utfall mot budget.

Kostnader för omstrukturering/övertalighet uppgår till 3,5 mkr netto vilket främst härrör från stängningen av Vårbergs vård- och omsorgsboende.

Resultatfonden redovisar ett underskott om -0,2 mkr netto vilket ger ett underskott för äldreomsorgen om -15,8 efter resultatfond.

Personallönekostnader uppgår till 135,0 mkr vilket inkluderar kostnader för omstrukturering/övertalighet efter avvecklingen av Vårbergs vård- och omsorgsboende och omvandlingen av Skärholmens servicehus till trygghetsboende. Förvaltningen har arbetat aktivt med den övertalighet som har uppstått vilket har givit effekt under slutet av året. Över 70 personer har slutat sin anställning varav drygt hälften genom frivillig lösning/personalpool. Utbetalda retroaktiva löner i november från och med april uppgick till 1,7 mkr. Under 2009 uppgick personalkostnaderna till 161,3 mkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Bokslutet visar ett nettoöverskott om 2 mkr, vilket är samma utfall som novemberprognosen. Överskottet förklaras i första hand att beställarenheten har arbetat ner en del underskott genom ändringar i dyra externa placeringar, samt justeringar i avtal gällande dygnskostnader. Stora och omfattande insatser har omprövats och minskats, ett ständigt pågående arbete som nu har givit effekt.

I nära samarbete med budgetcontroller är biståndshandläggarna väl medvetna om det ekonomiska läget och rapporterar in eventuella avvikelser och särskild redovisning för dyra placeringar till bedömningskansliet, i syfte att få rätt nivåer och budget till verksamheten.

Verksamheten har också erhållit statsbidrag för flyktingar med funktionshinder samt fått extra kompensation från staden för personer med neuropsykiatriska diagnoser.

Ekonomiskt resultat för beställarenheten blev +1,2 mkr, för assistansenheten +0,6 mkr och LSS-bostäder går totalt sett med +2,1 mkr i överskott.

Bidragande faktorer till det totala överskottet för utförarenheterna är låg sjukfrånvaro, liten andel mertid/övertid samt en noggrant genomtänkt schemaläggning och en sparsam inställning till inköp.

I bokslutet ingår kostnader för övertaligheten från daglig verksamhet p.g.a. övergång till entreprenad Homsan AB med cirka -0,8 mkr.

Kostnader för omstruktureringslokaler ingår med cirka -1,1 mkr.

Antalet månadsavlönade tillsvidareanställda medarbetare inom funktionsnedsättning har mellan mätperioderna dec 2009 och dec 2010 minskat med 46 personer, till största delen p.g.a. att daglig verksamhet från och med januari 2010 har lagts på entreprenad till Homsan AB.

Personallönekostnader har också minskat från 111,8 mkr under 2009 till 87 mkr under 2010, en minskning med 24,8 mkr.

Effekten av årets löneöversyn inom funktionsnedsatta uppgick till 833 tkr.

Övrigt

I verksamhetsprogrammet avsattes 5 mkr som en buffert inför 2010. Av dessa har cirka 0,8 mkr använts till arbetsförmågeutredningar vid Previa för rehabiliteringsarbetet. Här har också bokförts 2,6 mkr för ersättningar i samband med förhandlingar om övertalighet och avgångar under 2010. Resterande buffert på 1,6 mkr ingår i förvaltningens överskott om 7 mkr.

Personalkostnader - övertalighet

Förvaltningen har genom omstruktureringar fått kostnader för övertalig personal.

Förvaltningen har under året arbetat aktivt med att minska kostnaderna för övertalighet inom äldreomsorgen. Till största del härrör den från Vårbergs vård- och omsorgsboende som stängde den somatiska avdelningen under hösten 2009. Under 2010 har det tillkommit övertalighet i samband med omvandlingen av Skärholmens servicehus till trygghetsboende. Detta har medfört att en del brukare har flyttat eller valt hemtjänst med annan utförare vilket leder till övertalighet inom förvaltningen. Totala kostnader för avslutad personal uppgår till 6,9 mkr/74 personer. Staden har ett omfattande regelverk som måste följas vid uppsägning av personal vilket innebär en tidskrävande process innan en anställning upphör. En del har även haft inestående semester-/slutlöner utbetalda vid avslutad anställning. Effekter av omstruktureringen har visat sig från och med oktober månads löneutbetalning. Tabellerna nedan visar formerna för avslutad anställning respektive arbetsplats inom äldreomsorgen. De flesta övertaliga inom omsorg om äldre har valt frivillig lösning inom Stockholms stads utvecklingsavtal för att hitta ett nytt arbete. En del har erbjudits avgångsvederlag vilket medför en hög kostnad per person.

Avslutsform	Antal	Kostnad tkr
Frivillig lösning	38	2 207
Nytt arbete	21	1 720
Avgångsvederlag	8	2 110
Uppsägning	5	808
Slutat	2	70
Summa	74	6 915

Arbetsplats	Antal	Kostnad tkr
Vårberg / pool	51	5 551
Sätra	15	691
Servicehus	7	488
Öppen hemtjänst	1	185
Summa	74	6 915

Inom omsorg om funktionsnedsatta uppgick antalet övertalig personal under 2010 totalt till 12 personer. Från daglig verksamhet blev nio personer övertaliga på grund av verksamhetsövergång till privat regi, fyra av dem fick nytt arbete inom LSS-bostäder, en personal fick arbete i en annan förvaltning. För de resterande fyra är rehabiliteringsutredningar gjorda genom Previa (företagshälsovården) enheten har fortsatt arbeta tillsammans med PAS (personalstrategiska avdelning) för att hitta nya lösningar för dem. För två av personerna har andra lösningar redan hittats genom arbetsförmedlingen och de har avslutats. En av dem avslutades den 28 september och den andra kommer att avslutas den 6 mars 2011. Två är kvar, en av dem är klar för uppsägning men förvaltningen kommer att ha kvar kostnader under ett halvår på 25 %.

Den andra är också kopplad till PAS men är inte klar ännu, troligen kommer det också att gå till uppsägning. Förvaltningen kommer att ha kvar kostnader även under 2011 för en heltidslön samt en 25 % lön under ca ett halvår.

Inom personlig assistans enligt LASS har vi haft tre personal övertaliga under 2010, två av dem har valt frivilliglösningen. Den ena avslutades 20 januari och den andra 1 februari, den tredje har avslutats den 20 maj på grund av övertalighet.

Totala kostnader för övertaligheten inom omsorg om funktionsnedsatta efter dessa åtgärder under 2010 uppgick till cirka 1 mkr.

De flesta övertaliga inom omsorg om funktionsnedsatta har fått nytt arbete inom LSS-bostäder eller är under pågående rehabilitering via Previa.

Personallönekostnader och antal anställda

Förvaltningens personalkostnader 2010 uppgår till 491,7 mkr för löner och sociala avgifter (personalförsäkring på 43 %). Det motsvarar cirka 48 % av kostnaderna, vilket är en minskning med 4 % -enheter mot 2009. Orsaken är delvis övergång till privat bolag inom daglig verksamhet, där kostnaden nu bokförs som entreprenadverksamhet. Antalet övertaliga från avvecklingen av Vårbergs vård- och omsorgsboende har också minskat.

Antalet anställda är 1050 mot 1200 år 2009. Personalomsättningen har sjunkit, nu 2,9 % mot 3,5 % år 2009.

I bilagan med uppföljning av jämställdhetsplan beskrivs ytterligare statistik över personal.

Resultatenheter

Skärholmen har under året 2010 haft fyra resultatenheter, tre inom förskolan och en inom äldreomsorgen (se även bilaga). Från 2009 överför resultatenheterna ett totalt överskott på 9,2 mkr. Det innebär att förskolorna har haft 8,6 mkr att användas under 2010 och äldreomsorgen 0,6 mkr. Överföring av resultat till 2011 är ett överskott om 8 mkr (7,2 mkr förskolorna och 0,8 mkr inom äldreomsorg).

Analys av balansräkning

Kundfordringar (konto 15xx), har minskat från 9,8 mkr 2009 till 8,8 mkr 2010. Förändringen beror i huvudsak på minskade externa fordringar, -1,1 mkr.

Momskonton (konto 16xx). Vid årsbokslut regleras momsens mot finansförvaltningen så att momsfordran blir nollställd.

Fodringar hos staten (konto 1651) har minskat med 6,7 mkr från 20,9 mkr i årsbokslut 2009 till 14,2 mkr.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx). Förutbetalda kostnader främst avseende hyror och övriga interimfordringar har ökat med 1,0 mkr till 20,9 mkr. Upplupna intäkter har ökat med 3,9 mkr varav 2,0 mkr avser extra medel för ferieungdomar.

Förskottskassa (konto 191x)

Stadsdelens förskottskassa (konto 191x) uppgår till 400 000 kr. Konto 1911 ska endast uppta summan av utlämnade underförskottskassor. Det finns 32 st utlämnade underförskottskassor på sammanlagt 96 000 kr. Antal förskottskassor har minskat med 5 st jämfört med årsbokslut 2009.

Leverantörsskulder (konto 25xx) uppgår till 58,1 mkr vilket är 17,8 mkr högre än föregående år. Den största ökningen avser interna leverantörsskulder.

Övriga kortfristiga skulder (konto 28xx). Skulderna har minskat med 7,9 mkr. Minskningen beror på att utbetalning av statsbidrag för ensamkommande flyktingbarn för kv. 3/2010 skedde i början av januari och bokfördes på år 2010.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx). Upplupna kostnader har ökat med 1,6 mkr. Den största ökningen avser upplupna löner. Förutbetalda intäkter har minskat med 3,0 mkr främst p.g.a. att en post avseende extra statsbidrag hade felbokförts på detta konto år 2009.

Investeringar

Parkinvesteringar Mkr

	Budget	T1	T2	Bokslut, kostnader	Bokslut, intäkter	Avvikelse
Parkleken Ängen	5,8	5,8	5,0	5,7		0,1
Gröna stugans väg multisportsanläggning och småbarnsgungor			0,3	0,5		-0,5
Puckelbollplan				0,2		-0,2
2 st utegym				0,3		-0,3
Konstgräsplan vid Parkleken Trissan				1,0	-0,5	-0,5
Konstgräsplan Skärholmsvägen				0,9	-0,5	-0,4
Asfalteringsarbete och upprustning av parker				1,2	-0,3	-0,9
Övrigt	1,0	1,0	1,5			1,0
Netto	6,8	6,8	6,8	9,8	-1,3	-1,7

Den största parkinvesteringen under 2010 var öppna parken (tidigare parkleken) Ängen i Bredäng. Projekteringen startade hösten 2008 och byggnationen avslutades senhösten 2010. Ängen blir en av de fyra öppna parkerna i Skärholmen där vi kommer att ha en öppen verksamhet för alla åldrar, med öppen förskola på förmiddagar, parkleksverksamhet på eftermiddagar och på kvällarna får föreningar möjligheten att hyra lokaler. Ängen är också en spontanidrottsplats med basketplan, konstgräsplan och streetskatebana.

2010 har förvaltningen satsat på spontanidrottsplatser. Vi har avslutat multisportsanläggningen på Gröna stugans väg, har anlagt konstgräsplan vid parkleken Trissan och Skärholmsvägen, byggt två utegym enligt medborgarförslag och projekterat puckelbollplanen. Flera av våra projekt är samfinansierade. Hälften av kostnaderna för konstgräsplanen vid Trissan bekostades av grönkompensationspengar från Exploateringskontoret och konstgräsplanen vid Skärholmsvägen var ett samarbetsprojekt med Stockholmshem.

Under året har vi även satsat på att upprusta parkerna, där bland annat investerats i sopkorgar och parkbänkar i ett samarbetsprojekt tillsammans med Huddinge kommun.

Under året räknade förvaltningen med att klara både öppna parken Ängen och övriga satsningar inom ramen för parkinvesteringar baserad på uppgiften från Exploateringskontoret. Vi har inte fått korrekt information om investeringskostnaderna om Ängen, vilket ledde till att totala kostnaden för parkinvesteringar har överskridits med 1,7 mkr.

Inventarier och maskiner

Mkr

	Budget	T1	T2	Bokslut, kostnader	Bokslut, intäkter	Avvikelse
Kostnader	4,2	4,2	2,0	0,0		4,2
Fiberuppkoppling barnomsorg				0,3		-0,3
Fiberuppkoppling funktionshinder				0,2		-0,2
Snöfräs, stolpmaskin				0,1		-0,1
Gräsklippare				0,5		-0,5
Möbler				0,3		-0,3
Netto	4,2	4,2	2,0	1,4	0,0	2,8

Förvaltningens investeringsbudget för större inköp (maskiner och inventarier) är 4,2 mkr. Under året har vi använt 1,4 mkr och vid bokslutet har vi 2,8 mkr kvar av budgeten.

Det största inköpet var en gräsklippare till vår egenregiverksamhet. Vi har även avslutat upprustningen av fibernät till enheterna genom Stokab. Projektet påbörjades 2009.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Betydande projekt som inte är investeringar

Inom äldreomsorgen har medel erhållits för projekt som fortsätter efter 2010.

Projektet Aktiviteter för äldre avser att höja kvaliteten i vården och omsorgen genom kulturella aktiviteter, sinnesstimulering, Hjärgym, dans samt fortbildning till personal i taktill massage, baskunskap i sällskapsdans och om aktiviteterna och kulturens betydelse för ett gott åldrande. Medel har erhållits från Socialstyrelsen och det har balanserats 3,5 mkr till 2011.

Projektet Anhörigstöd syftar till att förstärka och utvidga stödet till anhöriga som hjälper och vårdar närstående. Medel har erhållits från Länsstyrelsen och det har balanserats 1,6 mkr till 2011.

Medel för lokaländamål

Lokalhyror totalt var budgeterade till 51,1 mkr, vilket är 5,7 % av nettobudgeten exklusive statsbidrag. Summan är ungefär densamma som år 2009 års budget (51,4 mkr), bokslutet 2009 visade 50,4 mkr. I detta är inte omkostnader för lokaler som städning, el etc. inräknade. När dessa inräknas blir kostnaden nära 70 mkr för lokalerna (7 %).

Stimulansbidrag: Skärholmen beviljades under 2010 av stadsledningskontorets ekonomiutskott totalt 0,5 mkr i samband med att nya gruppboenden för funktionsnedsatta startas. Under december 2010 fakturerade vi 0,4 mkr för gruppboendet Djursätra och 0,1 mkr för gruppboendet Kungssätra.

Övrigt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen uppfyller målen i allt väsentligt. Målen för administrationens andel och hyrornas andel av kostnaderna uppfylls helt. Målet att ha två tävlande enheter i stadens kvalitetsutmärkelse gick dock inte att uppnå, då endast en av enheterna tävlar. Vi räknar dock med att ha minst två enheter som deltar 2011.

Genom en aktiv omvärldsbevakning och kontinuerlig uppföljning av verksamhet, kvalitet och ekonomi används resurserna på ett effektivt sätt till kärnverksamheterna, så att medborgare och brukare får en bra verksamhet med hög kvalitet. Förändrade krav i lagstiftning, politik, demografiska eller socioekonomiska förändringar innebär att verksamhet, organisation, lokaler och bemanning behöver anpassas till nya förutsättningar. Genom att göra uppdrag och krav tydliga för alla i förvaltningen samt att dessa följs upp, utvärderas och används för att utveckla verksamheterna, kan alla verka i samma riktning för att brukarna ska erhålla en god välfärdsservice. Vi har också en god samverkan med andra stadsdelar i staden, externa organisationer och myndigheter, frivilligsektorn och med medborgare i Skärholmen, samt med upphandlade entreprenörer för att verksamheterna till brukarna ska vara av hög kvalitet.

Under flera år har omstruktureringar genomförts för att anpassa resurserna till efterfrågad verksamhet, vilket innebär att flera verksamheter avvecklats.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel ● av de totala kostnaderna (alla nämnder)	2,85 %	3,5 %	minska	2010

Kommentar:

Förvaltningen uppfyller målet. I beräkningen har vi uteslutit konto 4711, tillfälligt inhyrd personal, där ingår kostnader för inhyrning av verksamhetspersonal och ej datakonsulter.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tävlande i ☒ kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	1 st	2 st	öka	2010

Kommentar:
 Beställarenheten, stöd till personer med funktionsnedsättning, tävlade i årets kvalitetsutmärkelse.
 Stadsdelen har ett flertal examinatoreer och lagledare som arbetar med stadens kvalitetsutmärkelse.

☒ Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	12 %	13 %	minska	2010
☒ Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	8 %	14 %	minska	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Skärholmens stadsdelsförvaltning har tillsammans med SISAB och utbildningsnämnden täta kontakter gällande lokalutnyttjande för pedagogiska verksamheter.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens resurser utnyttjas effektivt för medborgare och brukare.

Uppfylls helt

Förvaltningen använder sina resurser på ett långsiktigt och hållbart sätt. Uppföljning sker på arbetsplatsträffar, föräldramöten, samverkansgrupper, planerings- och utvärderingskonferenser. Förskolan effektiviserar verksamheten genom att samordna personal och lokaler under sommar- och juledigheter. Ungdomar och andra besökare till verksamheter inom fritiden deltar i diskussioner och planering, för att verksamheten ska bli bra och effektiv.

Inom individ och familj är utgångspunkten är att insatser ska bedrivas utifrån evidensbaserat socialt arbete och i behandling används behandlingsmodeller som har stöd i forskning. Behandling och insatser för barn och unga har till största delen genomförts av stadsdelens egna öppenvårdsresurser i närmiljön.

Nätverket är av stor vikt för goda behandlingsresultat. I varje ärende finns målet med insatsen formulerad i en genomförandeplan. Måluppfyllelse granskas och följs upp.

Beställarenheterna inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning har ärendedragning minst en gång i veckan där det säkerställs att resurserna utnyttjas effektivt för medborgare och brukare.

Förvaltningens administration och avdelning för samhällsservice är samlokaliserad med arbetsförmedlingen, försäkringskassan och skatteverket. Detta medför att stadsdelens resurser utnyttjas effektivt för medborgare och brukare. Förvaltningen arbetar också med att hitta andra utomstående finansiella parter.

Synpunkter och klagomål

Bifogas som bilaga.

Övrigt

Förvaltningen har fått särskilda uppdrag, uppmaningar och redovisningar från kommunfullmäktige.

Svar på uppmaningar och redovisningar finns under respektive målområde.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdragen om ”Grön IT-strategi för Stockholms stad” och Söderortsvisionen finns beskrivna under inriktningsmål 1.

Bilagor

- 11 Bilaga 1 Uppföljning av budget
- 12 Bilaga 2 Ekonomibilagor
- 13 Bilaga 3 Skärholmens nyckeltal
- 14 Bilaga 4 Redovisning av sommarkolloverksamhet
- 15 Bilaga 5 Redovisning av dag- och LSS-kollo
- 16 Bilaga 6 Uppföljning av 2010 års jämställdhets och mångfaldsplan
- 17 Bilaga 7 Synpunkter och klagomål
- 18 Bilaga 8 Redovisning av medicinskt ansvarig sjuksköterska VB 2010
- 19 Bilaga 9 Redovisning av medel för interaktiva spel till demensboende 2010
- 20 Bilaga 10 Redovisning av aktivitetsprojektet
- 21 Bilaga 11 Medborgarförslag VB 2010
- 22 Bilaga 12 Register som lyder under personuppgiftslagen
- 23 Bilaga 13 Uppföljning internkontrollplan VB 2010